

اتاق بازرگانی و صدور کارت‌های بازرگانی

آرمان / محمد امیرزاده*

یکی از موضوعاتی که در چند وقت اخیر در حوزه تجارت کشور مشکلات عدیده‌ای را به وجود آورده، استفاده از کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای بوده که افزایش قاچاق، آسیب رساندن به اقتصاد ملی، فرار مالیاتی و ... از جمله پیامدهای آن است. در همین زمینه به تازگی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس سوءاستفاده‌های انجام گرفته از کارت‌های بازرگانی را تقبیح کرد و اتاق بازرگانی را مسئول پاسخگویی در برابر صدور این کارت‌ها خواند، زیرا این اتاق حق صدور کارت برای هر شخص را ندارد و زمانی که کارت صادر می‌شود باید صلاحیت افراد مد نظر قرار گیرد. بهتر است افرادی از این کارت‌ها بهره‌مند شوند که سابقه و رزومه مشخص و اعتبار لازم را داشته باشند و نباید صلاحیت تمامی افراد متقاضی مورد تایید قرار بگیرد. رسیدگی و حتی ردیابی کالاهایی که به کشور وارد یا از ایران خارج شده‌اند چندان مشکل نیست و به هزینه زیادی احتیاج ندارد و با همکاری نیروهای نظارتی، بانک‌ها، نیروی انتظامی و اتاق بازرگانی می‌توان عبور و مرور کالا را تحت کنترل درآورد.

ادامه در صفحه ۳ /

ایلنا / کاهش تلفات برق یک راهبرد توسعه‌ای؛

یک درصد کاهش تلفات ۷۰۰ میلیون دلار ارزش دارد

به گزارش خبرنگار ایلنا، صنعت برق به عنوان یکی از صنایع استراتژیک، گران و نیز پردرآمد و مورد نیاز برای هر فعالیت اقتصادی کشور می‌تواند نقش مهمی در افزایش تولید ناخالص ملی کشور داشته باشد.

به عبارتی دیگر از آنجایی که حیات و ممت همه صنایع بزرگ و کوچک کشور از جمله فولاد، آلومینیوم، ذوب آهن و ... به برق بستگی دارد، می‌توان از این منبع خلق انرژی به عنوان یکی از کلیدی ترین و البته پاک ترین منابع انرژی یاد کرد. این صنعت نیز همانند سایر صنایع، بخشی از خروجی آن تلف شده و از میزان درآمدزایی آن می‌کاهد. به همین دلیل می‌توان گفت کاهش حجم تلفات این صنعت تاثیر مستقیم و قابل توجهی در افزایش بهره‌وری، درآمدها و کاهش هزینه‌ها دارد. به همین منظور بد نیست بدانیم کاهش یک درصد تلفات برق در ایران صرفه جویی معادل ۷۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری را به جیب صاحبان این صنعت روانه

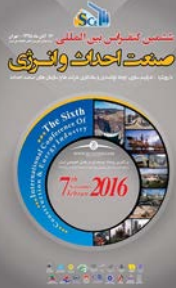
می‌کند که مبلغ قابل چشم پوشی نیست. همین حجم سودآوری به خودی خود می‌توان انگیزه بزرگی برای پیگیری راهکارهای کاهش تلفات برق باشد. در این میان لازم است تاکید شود که عمده کارشناسان تحلیل انرژی معتقدند شکاف قیمتی بین قیمت تمام شده ی برق و قیمت فروش آن انگیزه اقتصادی لازم را برای کاهش تلفات برق از بین می‌برد.

آمار موجود در این زمینه مبین تلفات ۱۱ درصدی در شبکه برق کشور است. این در حالی است که وعده وزیر نیرو برای سال ۹۵، کاهش تلفات تا رقم ۱۰ درصد بود. البته با وجود تحریم‌ها به جرات می‌توان گفت کاهش تلفات برق در سالهای گذشته روند مطلوبی داشته و وزارت نیرو در بخش فنی قدم‌های مناسبی برداشته است. اما باید بدانیم که اقدامات فنی به تنهایی برای کاهش تلفات برق کفایت نمی‌کند و به اصلاح‌های سیاست‌های قیمتی نیز نیاز است تا به این ترتیب انگیزه‌های لازم برای توسعه دهنده و سرمایه‌گذار به منظور کاهش تلفات فراهم شود.

در سال ۱۳۹۱ ظرفیت اسمی نیروگاه‌های کشور ۶۸ هزار و ۸۹۴ مگاوات بود. این ظرفیت در سال ۱۳۹۲ به ۷۰،۷ هزار مگاوات رسیده است. بنا بر آخرین گزارش صنعت برق در سایت توانیر هم اکنون میزان تولید برق کشور ۷۳۱۶۰ مگاوات است. حال با یک محاسبه سرانگشتی می‌توان گفت کاهش هر یک درصد تلفات در شبکه انتقال و توزیع کشور به معنای در اختیار قرار گرفتن ۷۳۰ مگاوات برق است که تقریباً معادل یک نیروگاه متوسط کشور است. بنا به سنت محاسبه در صنعت برق و گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، بابت تولید هر یک مگاوات برق، یک میلیون دلار سرمایه لازم است.

با این حساب هر یک درصد تلفات در شبکه انتقال و توزیع حداقل ۷۳۰ میلیون دلار ارزش دارد و در واقع با وجود یک درصد تلفات برق این مقدار خسارت در سرمایه‌گذاری به کشور وارد می‌شود.

ادامه در صفحه ۳ /

اخبار صنعت برق

بزرگترین کنفرانس بین المللی برق ایران برگزار می شود

به گزارش ایلنا، پرویز غیاث الدین رییس کمیته اجرایی سی و یکمین کنفرانس بین المللی برق گفت: «کنفرانس امسال ۲۰ محور تخصصی صنعت برق از جمله بخشهای تولید، انتقال و توزیع، دیسپاچینگ، مخابرات، محیط زیست، مباحث اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی و غیره را پوشش می دهد و خوشبختانه با توجه به جایگاه ویژه ای که این کنفرانس طی ۳۱ دوره برگزاری کسب کرده، امسال حضور پررنگ تر محققان و شرکتهای فعال صنعت برق از سایر کشورها را شاهد خواهیم بود.».....ادامه خبر

هزینه سرمایه گذاری در انرژی تجدیدپذیر کمتر از جریمه های آتی

تهران- ایرنا- ایران تا سال ۲۰۲۰ باید میزان انتشار گازهای گلخانه ای را کاهش دهد در غیر این صورت ملزم به پرداخت جریمه بالایی می شود در صورتی که با سرمایه گذاری حوزه انرژی های تجدید پذیر و بهره مندی از فناوری های این حوزه قطعاً هزینه ها کمتر از جریمه تعیین شده، خواهد بود.....ادامه خبر

توربین بادی ۲ مگاواتی ملی سال آینده به شبکه سراسری برق متصل می شود

مدیر دفتر انرژی باد و امواج سازمان انرژی های نو ایران گفت: بر اساس برنامه ریزی های صورت گرفته، توربین بادی ۲ مگاواتی ملی، سال آینده به شبکه سراسری متصل شده و برق تولید می کند.....ادامه خبر

افزایش امنیت شبکه برق تا سال آینده

طبق برآوردهای صورت گرفته قرار است که تا آخر سال ۴۰۰ هزار مشترک دیماندی و صنعتی و ۵۰ هزار چاه کشاورزی مجهز به کنتور هوشمند شوند و با توجه به سازوکارهای در نظر گرفته شده کنتورهای هوشمند می توانند تا حد زیادی امنیت شبکه را تامین کنند.....ادامه خبر

ثبت رکورد بی سابقه در صنعت نیروگاهی جهان

در همدان تصمیم گرفته شد تا با کاری بی سابقه در جهان برای نیروگاهی که در مدار بهره برداری است، اقدام به طراحی و ساخت برج خنک کننده خشک شود و واحدهای حرارتی نیروگاه به صورت برج ترکیبی خشک و تر درآید که این تصمیم با توانمندی داخلی به اجرا رسید.....ادامه خبر

۱۸۲۱ مگاوات برق با کشورهای همسایه مبادله شد

تهران- ایرنا- وزارت نیرو اعلام کرد: دیروز (جمعه ۲۳ مهرماه) هزار و ۸۲۱ مگاوات برق با کشورهای همسایه مبادله شد که سهم واردات ۴۵۷ مگاوات و سهم صادرات هزار و ۳۶۴ مگاوات بوده است.....ادامه خبر

بیش از ۳۰ مگاوات نیروگاه کوچک در حال ساخت است

بیش از ۳۰ مگاوات نیروگاه آبی کوچک در حال ساخت داریم که به ظرفیت ۶ مگاوات نیز تاکنون به بهره برداری رسیده است.....ادامه خبر

کنفرانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر آذرماه برگزار می شود

کنفرانس بین المللی انرژی های تجدید پذیر در تاریخ ۱۵ و ۱۶ آذرماه توسط انجمن انرژی های تجدید پذیر ایران در تهران برگزار خواهد شد.....ادامه خبر

کویت به دنبال استفاده از انرژی خورشیدی است

.....ادامه خبر

روش های نوین تولید برق در راه است

.....ادامه خبر

بیش از ۸۵ درصد از معامله ها به نماد بار پایه تعلق گرفت

.....ادامه خبر

اقتصادی

انتخاب رایزن بازرگانی از میان فعالان بخش خصوصی

.....ادامه خبر

۷ چالش مهم پیش روی صادرات در کشور چیست؟

.....ادامه خبر

تبعات یکسان سازی نرخ ارز در اقتصاد

.....ادامه خبر

۶۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بنگاههای اقتصادی پرداخت شده است

.....ادامه خبر

بازنگری در روند انتخاب صادرکنندگان نمونه

.....ادامه خبر

فشارهای بخش خصوصی ایران در لغو تحریم های دلاری نقش داشت

.....ادامه خبر

نرخ ارز باید پوشش دهنده هزینه های صادرکنندگان باشد

.....ادامه خبر

واگذاری ۲۰۰ شرکت تا پایان سال

.....ادامه خبر

بازگشت به مدار توسعه

.....ادامه خبر

نسخه اصلاح اقتصاد خاورمیانه

.....ادامه خبر

کمیسیون ها چشم به راه نیمه دوم

.....ادامه خبر

نوسان در قیمت انواع سکه

.....ادامه خبر

ادامه از صفحه ۱/

یک درصد کاهش تلفات ۷۰۰ میلیون دلار ارزش دارد

به عبارتی دیگر اگر میزان تلفات برق از ۲۰ درصد به ۱۰ درصد کاهش پیدا کند، نیاز به ۷ میلیارد دلار سرمایه گذاری توسعه ای از میان می رود و این خود یک جهش واقعی در تولید و بهینه سازی انتقال و توزیع است. و به این رقم باید هزینه های زیست محیطی را نیز اضافه کرد که بحث دیگری است. هزینه هایی که بر اساس تعهدات بین المللی ایران باید پرداخت شود زیرا میزان تولید دی اکسید کربن در ایران بسیار بالاست. بخش دیگری از این خسارت که فروش برق و خرید سوخت برای تولید آن است نیز از دید مسئولین نیز پنهان نیست چرا که محمودرضا حققی فام، معاون هماهنگی توزیع برق توانیر در بیست و یکمین کنفرانس ملی شبکه های توزیع نیروی برق اعلام کرده است که کاهش یک درصدی تلفات برق معادل ۲۵۰ میلیارد تومان در سال برای دولت درآمد به ارمغان می آورد. وی همچنین اعلام کرده است که اگر بخواهیم همین عدد را با سوخت مصرفی در نظر بگیریم، حدودا در سال ۶۰۰ میلیارد تومان به ازای کاهش یک درصدی تلفات درآمد حاصل می شود. در واقع با آمار این مقام مسوول سود حاصله از کاهش تلفات بابت هر یک درصد ۱۷۳ میلیون دلار است (۳۴۵۰ تومان).

این شکاف قیمتی بین هزینه توسعه یک مگاوات برق (یک میلیون دلار) و یک درصد کاهش تلفات موضوعی است که به نظر به شکاف قیمت عرضه به مشتری و قیمت تمام شده برمیگردد. البته بین محاسبه معاون توانیر و محاسبه براساس قیمت سرمایه گذاری تفاوت هایی احساس میشود. بدین شکل که هر یک

درصد تلفات در روش سنجش بر اساس قیمت سرمایه گذاری هر یک مگاوات یک میلیون دلار هزینه در بردارد. یک درصد برق ایران میشود هفتصد مگاوات و سرمایه گذاری تولیدش ۷۰۰ میلیون دلار هزینه در بردارد. به عبارت دیگر کاهش یک درصد تلفات با معیار قیمت سرمایه گذاری ۲۴۰۰ میلیارد تومان میشود نه ۲۵۰ میلیارد تومان. این ابهامی است که مسئولان وزارت نیرو باید در آن پاسخگو باشند که روش محاسبه هزینه تلفات برق چگونه است؟

آمارها چه می گویند؟

براساس تبصره بند «ج» ماده (۱۱) قانون هدفمند کردن یارانه ها مصوب مجلس در سال ۸۸ دولت (وزارت نیرو) مکلف شده بود که تلفات برق را در شبکه های انتقال و توزیع به ۱۴٪ برساند. این روند تا سال ۹۱ و ۹۲ هفت درصد با میزان تحقق فاصله داشت. اما سال گذشته بر اساس گزارش مدیرعامل توانیر روی یازده درصد تلفات تثبیت شده است و البته در گزارش دیگری آن را ۱۰/۵ درصد اعلام کرد. (این نیم درصد خود معادل سالانه ۳۵۰ میلیون دلار سرمایه گذاری است) اما با اینکه تحقق مصوبه مجلس انجام شده است، هنوز با معیارهای جهانی فاصله دارد، گرچه تلفات شبکه توزیع هیچ وقت صفر نمی شود. آمارهای آژانس بین المللی انرژی می گوید که تلفات برق در انگلستان و ژاپن ۵ درصد است و در عراق ۷ درصد. حال آنکه کشوری مانند قرقیزستان تقریباً ۵۰ درصد برق خود را در تلفات شبکه ای از دست می دهد. به زیر ۱۰ رسیدن تلفات برق از وعده های جناب وزیر نیرو بود که هنوز محقق نشده است و گفته می شود در سال ۹۵ محقق می شود. در واقع اگر ۵ درصد تلفات را عددی معقول و معمول در عرف صنعت برق (کشوری مانند انگلیس تلفاتش در این حد است)

اتاق بازرگانی و صدور کارت های بازرگانی

ادامه از صفحه ۱/

برای مقابله با سوء استفاده های این چینی اتاق بازرگانی هم ساز و کارهای مختلفی در پیش گرفته است. در این زمینه صحبت هایی برای جمع آوری کارت های بازرگانی بین اعضای اتاق شنیده می شود و به نظر می رسد در آینده ای نزدیک این کارت از مبادلات بازرگانی حذف شود. اما اجرای برنامه های جایگزین نیز از اهم موضوعات است، چرا که واردکنندگان باید طی تشریفات خاص کالای خارجی وارد ایران کنند. اکنون اتاق بازرگانی در حال بررسی کانال هایی است که راه فرارهای قانونی را به حداقل برساند. با همدلی بی نظیری هم که بین اتاق بازرگانی و قوای مجریه و مقننه به وجود آمده است امید می رود کمیسیون های اقتصادی مجلس و دولت هم یاریگر اتاق باشند. باید گفت گفت و گو و تعامل بین مسئولان کشور و فعالان اقتصادی بخش مهمی از مشکلات را برطرف می کند و در نهایت دستیابی به منافع ملی کشور را محقق می سازد. در گذشته استفاده از کارت های بازرگانی مشکلاتی در زمینه پرداخت مالیاتی نیز به وجود آورد و بر دامنه فرارهای مالیاتی افزود. پرداخت مالیات نه فقط برای استفاده کنندگان کارت های بازرگانی، بلکه باید برای آحاد ملت به یک فرهنگ تبدیل شود. هیچ گاه نمی توان با زور و اجبار افراد را به پرداخت مالیات ترغیب کرد. علاوه بر فرهنگ سازی که مربوط به پرداخت کنندگان مالیات است، مالیات گیران نیز باید از سواد و دانش کافی بهره مند شوند و بر

اساس قوانین و مقررات این حق عمومی را بستانند. تجربه اقتصادهای جهانی نشان داده است که هر گاه ملتی مالیات خود را در زمان مقرر و به اندازه لازم پرداخت کرده اند، حرکت آنها به سمت عدالت و توسعه هموار شده است. ضمن اینکه بیش از یک سال از بحران نفتی جهان می گذرد و در این زمینه اقتصادهای تک محصولی متکی به نفت دچار بیشترین آسیب شده اند. ایران نیز همواره با اتکا به درآمدهای نفتی بودجه های کشور را تنظیم کرده است، اما مشاهده کردیم که با کاهش درآمدهای سال گذشته تنظیم بودجه هم با مشکلاتی همراه شد، پس قوانین مالیاتی باید به گونه ای اصلاح شوند که برخی معافیت ها از بین رود.

* عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی

در نظر بگیریم تا رسیدن به آن نقطه ما سالانه رقم بسیار زیادی را بابت این تلفات از دست می دهیم. البته فراموش نکنیم که آمار تلفات برق در آستانه فعالیت دولت روحانی در مرز ۱۵ درصد بود.

به منظور واکاوی این موضوع گفت و گویی داشتیم با پیام باقری، دبیر کمیته فدراسیون صادرات انرژی. او تحریم ها را یکی از عوامل بازدارنده ورود تجهیزات به داخل ایران دانسته و می گوید: با وجود اینکه ایران بالغ بر ۹۵ درصد نیاز خود به تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی در زمینه صنعت برق را تولید می کند، اما برای کاهش میزان تلفات شبکه برقی باید از تجهیزات و تکنولوژی روز استفاده کرد. چرا که تجهیزات برق منوط به بخش سخت افزاری نیست. این فعال بخش خصوصی معتقد است که باید از تجهیزات روز دنیا در صنعت برق استفاده کنیم تا علاوه بر کاهش تلفات میزان بازدهی سیستم را بالا ببریم. به طور مثال می توانیم از توربین هایی با کلاس بالاتری استفاده کنیم. البته شرکت مینا اقداماتی در این زمینه داشته که به واسطه آن از توربین کلاس اچ استفاده می شود. باقری ادامه می دهد: بخش عمده ای از تجهیزات نیروگاه کشور فرسوده و پوسیده است، همین امر موجب افزایش حجم تلفات و کاهش بهره وری است.

علی بخشی، عضو هیات مدیره سندیکای برق ایران هم فرسودگی تجهیزات انتقالی برق را دلیل تلفات و کاهش راندمان نیروگاهی می داند. او معتقد است نخست باید به طور زیر ساختی اقدام به اصلاح و تعویض تجهیزات انتقالی و تولیدی صنعت برق شود تا میزان تلفات به حداقل ممکن برسد. البته یکی دیگر از عوامل افزایش میزان تلفات را نیز می توان مسافت انتقال برق دانست. به این ترتیب که هر چه فاصله احداث نیروگاه تا محل مصرف کم باشد، می توان به کاهش تلفات نیز امیدوار

بود.

به این ترتیب می توان امیدوار بود که لغو تحریم ها صنعت برق کشور جهش قابل توجهی را رد زمینه تکنولوژیکی تجربه کند تا به این ترتیب علاوه بر کاهش تلفات، شاهد افزایش میزان بهره برداری در نتیجه صرفه جویی در هزینه های این صنعت باشیم.

ایلنا/ ۳-۵ آبان امسال

بزرگترین کنفرانس بین المللی برق ایران برگزار می شود

به گزارش ایلنا، پرویز غیاث الدین رییس کمیته اجرایی سی و یکمین کنفرانس بین المللی برق گفت: «کنفرانس امسال ۲۰ محور تخصصی صنعت برق از جمله بخشهای تولید، انتقال و توزیع، دیسپاچینگ، مخابرات، محیط زیست، مباحث اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی و غیره را پوشش می دهد و خوشبختانه با توجه به جایگاه ویژه ای که این کنفرانس طی ۳۱ دوره برگزاری کسب کرده، امسال حضور پررنگ تر محققان و شرکتهای فعال صنعت برق از سایر کشورها را شاهد خواهیم بود.»

وی تعداد مقالات مرتبط با محورهای کنفرانس امسال را ۱۲۸۶ مقاله ذکر کرد که پس از بررسی در کمیته های علمی به داوران ارجاع و در ۲۰ کمیته تخصصی مورد داوری قرار گرفت.»

مهندس غیاث الدین با اشاره به اینکه در برخی محورهای کنفرانس بیش از ۱۰۰ مقاله دریافت شده است افزود: «به عنوان مثال محور کیفیت برق ۱۷۴

مقاله، محور برنامه ریزی و مطالعات سیستم ۱۳۴ مقاله و در محور توزیع ۱۴۷ مقاله دریافت کردیم و ۲۰ کمیته تخصصی متشکل از اساتید برجسته دانشگاه و خبرگان صنعت برق این مقالات را بررسی و برای هر مقاله ۵ داور تعیین می کنند و با توجه به نظر داوران در مورد هر مقاله تصمیم گیری می شود و مشکلات مقالاتی که رد شدند نیز به نویسندگان مقاله اعلام می شود.»

وی تصریح کرد: «از مجموع هزار و ۲۸۶ مقاله دریافتی، بیش از ۳۳۰ مقاله پذیرفته شد که نشان می دهد مقالات با دقت و وسواس بالایی مورد داوری و پذیرش قرار می گیرد.»

رییس کمیته اجرایی کنفرانس سی و یکم افزود: «مقالات پذیرفته شده به شکل شفاهی و برخی نیز در قالب پوستر طی ۳ روز برپایی کنفرانس در ۵ سالن ارایه می شود.»

وی با اشاره به برگزاری ۲۰ کارگاه آموزشی و ۱۵ سمینار تخصصی در طول برپایی کنفرانس سی و یکم، افزود: «نمایشگاه جانبی کنفرانس در مساحتی به وسعت حدود ۲ هزار متر مربع در محل پژوهشگاه نیرو و با حضور بیش از ۱۰۰ شرکت داخلی و خارجی برگزار می شود و پیش بینی می شود روزانه حدود ۳ هزار نفر در این کنفرانس شرکت کنند که عمدتاً از شرکتهای تولید، توزیع و برقههای منطقه ای و صنایع بزرگ مانند صنایع نفت و گاز، پتروشیمی، فولاد، آلومینیم، مس و همچنین از دانشگاهها و مراکز علمی تحقیقاتی، تولیدکنندگان و تامین کنندگان تجهیزات و مشاوران و فعالان صنعت برق هستند.»

غیاث الدین گفت: «کنفرانس بین المللی برق از حمایت بیش از ۳۰۰ دانشگاه و مؤسسه در کشور برخوردار است و از مجموع ۹۹۱ نفر داور بیش از

۱۰۰ نفر از خارج از کشور حضور دارند و بیش از ۱۰۰ شرکت تولیدکننده تجهیزات جزو حامیان کنفرانس هستند.»

حجت از کمیته مطالعات سیستم کنفرانس بین المللی برق نیز اظهار داشت: «در این کنفرانس صاحبان نظران صنعت برق و اساتید دانشگاهی مسایل جدیدی که می تواند برای صنعت برق مطرح باشد را بیان و به مشورت می گذارند.»

وی با تاکید بر اینکه صنعت برق به طور مستمر با نوآوریهای جدید روبه رو است، افزود: «کشورمان یک درصد ظرفیت تولید برق و یک درصد جمعیت دنیا را به خود اختصاص داده و لازم است از روند پیشرفت دانش در این صنعت از طریق برپایی چنین کنفرانسهایی مطلع باشیم.»

شیرانی دبیر کمیته مطالعات سیستم کنفرانس بین المللی برق نیز اظهار داشت: «گزارش شورای جهانی انرژی در سال ۲۰۱۵ حاکی است در این سال ۶۵۰ میلیارد دلار در صنعت برق دنیا سرمایه گذاری شد و رشد متوسط برق در سال ۲۰۱۵ نسبت به سال قبل از آن ۱/۵ درصد بود.»

وی افزود: «از مجموع ۶۵۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری انجام شده در صنعت برق دنیا حدود ۱۰۰ میلیارد دلار آن برای نیروگاههای فسیلی، نزدیک ۳۰۰ میلیارد دلار در نیروگاههای تجدیدپذیر و مابقی در شبکه های برق سرمایه گذاری شد.»

دکتر شیرانی با اشاره به رشد ۵ درصدی مصرف سالانه برق در کشور افزود: «برای پاسخگویی به این نیاز نزدیک ۵ هزار مگاوات ظرفیت جدید باید احداث شود که حدود ۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز دارد و لازم است در پی راهکارهایی باشیم که این سرمایه گذاری را به طور بهینه در صنعت برق انجام

دهیم. بنابراین وظیفه ما این است که برای مقالات و نوآوری‌هایی که انجام شده، بستری‌هایی ایجاد کنیم تا صنعتگران و دولتمردان بتوانند از نتایج آن استفاده کنند و به جنبه‌های مختلف این بهینه‌سازی پرداخته شود.»

وی تصریح کرد: «بحث بهینه‌سازی فقط به بهینه‌سازی توسعه مربوط نمی‌شود و بهینه‌سازی بهره‌برداری شامل مباحث مدیریت مصرف، ایجاد فضای رقابتی برای کاهش قیمت تمام‌شده و موارد مترتب بر بهره‌برداری بهینه از شبکه مانند کاهش تلفات و غیره را نیز در بر می‌گیرد.»

ایرنا/

هزینه سرمایه‌گذاری در انرژی تجدیدپذیر کمتر از جریمه‌های آتی

تهران- ایرنا- ایران تا سال ۲۰۲۰ باید میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای را کاهش دهد در غیر این صورت ملزم به پرداخت جریمه بالایی می‌شود در صورتی که با سرمایه‌گذاری حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌مندی از فناوری‌های این حوزه قطعاً هزینه‌ها کمتر از جریمه تعیین شده، خواهد بود.

به گزارش ایرنا از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، چهاردهمین جلسه شورای ستاد توسعه فناوری انرژی‌های تجدیدپذیر معاونت علمی با حضور (علی‌وطنی) معاون توسعه فناوری، (سیروس وطنخواه) دبیر ستاد، (اکبر ادیبی‌فر) مدیرعامل شرکت پروژه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر مپنا و اعضای شورای

ستاد تشکیل شد.

بحث و بررسی مسائل مرتبط با فناوری و چالش‌های موجود در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، محور اصلی این نشست تخصصی بود.

(سیروس وطنخواه) دبیر ستاد توسعه فناوری انرژی‌های تجدیدپذیر معاونت علمی در این جلسه به فعالیت‌های مپنا در حوزه انرژی‌های بادی اشاره کرد و از امکان توسعه همکاری‌های مشترک با این شرکت در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر خبر داد. معاون توسعه فناوری معاونت علمی ریاست جمهوری نیز در این جلسه اظهار داشت: مپنا می‌تواند به عنوان یک مدل توسعه فناوری برای شرکت‌های دانش‌بنیان و صنعتی در سیاست‌ها و برنامه‌های معاونت علمی در نظر گرفته شود.

(علی‌وطنی) اعطای تسهیلات قانونی به ویژه برای پروژه‌های حوزه تجدیدپذیر را مورد تأکید قرار داد و اظهار داشت: اغلب شرکت‌های بین‌المللی که پس از برجام به ایران آمدند، پیشنهاد فعالیت در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر داشتند و برای کشور ما مسئله مهم بحث انتقال فناوری و بازارهایی صادراتی هم‌زمان با سرمایه‌گذاری این شرکت‌ها است.

وی تصریح کرد: در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر باید به سمت مردمی شدن این پروژه‌ها حرکت کنیم به عنوان مثال اگر برای ساخت نیروگاه‌های بادی نیاز به زمین است مشارکت صاحبان املاک را در پروژه‌ها داشته باشیم همانطور که در آمریکا وقتی چاه نفتی حفر می‌شود از مالکان زمین درخواست همکاری می‌کنند که ستاد در این زمینه می‌تواند تسهیل‌گری‌های لازم را انجام دهد.

وطنی با یادآوری اینکه ایران تا سال ۲۰۳۰ باید میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای را کاهش دهد در غیر این

صورت باید جریمه بالایی پرداخت کند، گفت: اگر در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری کنیم و از فناوری‌های این حوزه بهره‌مند شویم قطعاً هزینه‌ها کمتر از آن مقدار جریمه خواهد بود بنابراین باید در زمینه تامین منابع مالی این حوزه، پیش‌نویس‌هایی تهیه و در مجلس مطرح شود و با توجه به اهمیت مسئله بودجه‌هایی برای آن تخصیص یابد. وی آموزش عملی در حوزه تجدیدپذیر را دارای اهمیت بالایی دانست و گفت: آموزش‌هایی در این حوزه شروع شده که باید قوی‌تر پیش‌رود تا فرهنگ‌سازی لازم صورت گیرد و بهتر است آموزش‌ها از سطح دانش‌آموزی آغاز شود تا با شناخت و اعتماد به نیروی جوان، فرصت توسعه فضای کسب و کار برای کشور ایجاد شود.

براساس آمارهای موجود، ایران جزو ۱۰ کشور اول تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای است و کشورهای صنعتی آمریکا و چین رتبه‌های نخست و دوم و ایران رتبه نهم این فهرست را دارند.

میزان انتشار سالانه گازهای گلخانه‌ای در ایران ۸۵۰ میلیون تن، گزارش شده است که ۲۵ درصد آن توسط نیروگاه‌ها، ۱۵ درصد توسط واحدهای صنعتی، ۱۵ درصد در بخش حمل و نقل و بقیه نیز در ساختمان‌ها و مراکز تجمع انسانی تولید می‌شود. طبق توافق پاریس، ایران متعهد شده است تا سال ۲۰۳۰، چهار درصد تولید گازهای گلخانه‌ای خود را به صورت غیرمشکوک و هشت درصد در صورت رفع کامل تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان کاهش دهد.

وزارت نیرو/

توربین بادی ۲ مگاواتی ملی سال آینده به شبکه سراسری برق متصل می‌شود

مدیر دفتر انرژی باد و امواج سازمان انرژی‌های نو ایران گفت: بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، توربین بادی ۲ مگاواتی ملی، سال آینده به شبکه سراسری برق متصل شده و برق تولید می‌کند.

به گزارش وزارت نیرو، محمد ساتکین، مدیر دفتر انرژی باد و امواج سازمان انرژی‌های نو ایران گفت: تدوین اطلس باد کشور با روش‌های نوین، یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های در دست اجرای بخش باد کشور است که بر اساس انعقاد قرارداد همکاری سانا با پژوهشکده هواشناسی سازمان هواشناسی کشور و همکاری این پژوهشکده با DTU دانمارک، اطلس نوین باد ایران را تدوین می‌کنند.

وی افزود: اطلاعات لازم در این خصوص از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۵ در حال جمع‌آوری است تا در نهایت با استفاده از روش‌های نوین و نرم‌افزارهای تخصصی اطلس باد کشور تهیه شود.

ساتکین با بیان این که این پروژه از ابتدای امسال تاکنون حدود ۵۰ درصد پیشرفت داشته است، تصریح کرد: پیش‌بینی می‌کنیم که آخرین نسخه اطلس باد کشور بر اساس اطلاعات ۱۰ سال گذشته پس از تأیید DTU از اردیبهشت ماه سال آینده به بهره‌برداری برسد و از آن استفاده شود، اما طی ۲ ماه آینده یک اطلس بادی بر اساس داده‌های ۵ سال گذشته ایجاد و در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد.

مدیر دفتر انرژی باد و امواج سازمان انرژی‌های نو ایران با اشاره به روزآمد شدن نقشه اطلس باد در

کشور، عنوان کرد: طی سال‌های گذشته رژیم باد کشور تغییراتی داشته و افزون بر این، اطلس جدید با روش‌های نوین و بسیار پیشرفته در حال تدوین است. وی گفت: اطلاعات حدود ۱۴۰ نقطه کشور از طریق نصب ایستگاه‌های بادسنجی به دست آمده که اطلاعات بادی میان این نقاط با استفاده از روش‌های بسیار پیشرفته با دقت بالا قابل پیش بینی هستند. ساتکین افزود: اطلس باد جدید با نام اطلس مزو یا میان مقیاس شناخته می‌شود و اطلاعات بسیار دقیقی را به سرمایه‌گذاران این بخش ارائه می‌دهد.

مدیر دفتر انرژی باد و امواج سازمان انرژی‌های نو ایران در خصوص آخرین وضع طراحی و ساخت توربین بادی ۲ مگاواتی ملی، تصریح کرد: نظارت بر این پروژه با سازمان انرژی‌های نو ایران قرار دارد که طراحی این توربین توسط پژوهشگاه نیرو طراحی شده و قرار است که توسط مپنا ساخته شود.

وی عنوان کرد: بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته توربین بادی ۲ مگاواتی ملی در سال آینده به شبکه سراسری متصل شده و برق تولید می‌کند.

ساتکین با بیان این که ساخت نمونه آزمایشی بدون تردید چندین برابر نمونه صنعتی آن هزینه در بر دارد، گفت: آنچه اهمیت دارد کسب دانش طراحی توربین‌های مگاواتی و ساخت آن‌ها در داخل کشور است.

مدیر دفتر انرژی باد و امواج سازمان انرژی‌های نو ایران افزود: توربین ملی دانش طراحی و ساخت را به طور همزمان بومی می‌کند، در حالی که توربین‌های بادی ۲،۵ مگاواتی طی یک فرایند انتقال فناوری در داخل کشور به مرحله ساخت رسیده است.

ایسنا/

افزایش امنیت شبکه برق تا سال آینده

طبق برآوردهای صورت گرفته قرار است که تا آخر سال ۴۰۰ هزار مشترک دیماندی و صنعتی و ۵۰ هزار چاه کشاورزی مجهز به کنتور هوشمند شوند و با توجه به سازوکارهای در نظر گرفته شده کنتورهای هوشمند می‌توانند تا حد زیادی امنیت شبکه را تامین کنند.

میثم رضائیان کارشناس تیم امنیت طرح فہام سازمان بهره‌وری انرژی ایران (سابا) در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در طرح فہام جهت امن سازی کنتورهای هوشمند، واسط‌های ارتباطی و سامانه‌های نرم افزاری از انواع مختلفی از تمهیدات در زمینه امنیت فیزیکی کنتورهای هوشمند و تجهیزات، امنیت در سطح پروتکل ارتباطی، امنیت در لایه نرم افزار استفاده شده است.

وی با بیان اینکه در بخش امنیت فیزیکی با استفاده از سنسورهای ضد دستکاری (Anti-tampering) در صورت دستکاری و باز کردن هر یک از بخش‌های کنتور یا استفاده از عوامل خارجی از قبیل میدان مغناطیسی، این موارد از سمت کنتور شناسایی شده و مستقیماً و به صورت خودکار برای سامانه‌های نرم افزاری طرح فہام ارسال خواهد شد، اظهار کرد: این مساله موجب می‌شود که به صورت محلی نیز توسط ماموران قرائت کنتور روی تجهیز قابل رویت و تشخیص باشد. که این امر به شرکت‌های توزیع در تشخیص تلاش برای دستکاری‌های غیرمجاز کنتورها کمک خواهد کرد.

به گفته کارشناس تیم امنیت طرح فہام سازمان بهره‌وری انرژی ایران از تمهیدات دیگر در بخش پروتکل

ارتباطی نیز می‌توان به استفاده از پروتکل‌های رمزنگاری قدرتمندی همچون AES ۱۲۸ جهت حفظ محرمانگی اطلاعات و اطلاعات تبادلی مشترکان، استفاده از الگوریتم‌های احراز اصالت جهت کنترل دسترسی به تجهیزات، استفاده از الگوریتم‌های توابع چکیده ساز جهت بررسی یکپارچگی پیام در کنتور و سیستم نرم افزاری و همچنین استفاده از سامانه مدیریت کلید جهت تولید، نگهداری و بروزرسانی و امحای کلیدهای رمزنگاری استفاده شده در کنتورهای هوشمند اشاره کرد.

رضائیان ادامه داد: تمامی موارد اشاره شده نفوذ به کنتورهای هوشمند و واسط‌های ارتباطی را با توجه به استفاده از پروتکل‌های معتبر بین المللی بیش از پیش سخت‌تر و تا حدودی زیادی ناممکن خواهد کرد. در بخش امنیت نرم افزار نیز فعالیت‌های لازم در حال انجام و پیگیری است.

وی اظهار کرد: جهت امن کردن کنتورهای هوشمند و سامانه‌های نرم افزاری فہام از تمهیدات امنیتی مطابق با استانداردهای بین المللی و تجربیات پروژه‌های موفق جهانی استفاده شده است.

به گفته کارشناس تیم امنیت طرح فہام سازمان بهره‌وری انرژی ایران از جمله این استانداردها و مشخصه‌های فنی می‌توان به استاندارد IEC۲۷۰۰۱, IEC۲۷۰۰۲, IEC۲۷۰۰۵, AMISec و استانداردهای امنیتی

موسسه NIST اشاره کرد. همچنین در تمهیدات امنیتی در نظر گرفته شده از مشخصات فنی پروژه‌های موفق بین المللی زیرساخت اندازه‌گیری همانند مشخصات فنی کشور هلند، فرانسه، اسپانیا و همچنین مشخصه قابلیت همکاری موسسه IDIS که متشکل از چندین کنتورساز مطرح دنیا می‌باشد استفاده شده

است.

رضائیان با اشاره به فعالیت‌های انجام شده در این بخش، اظهار کرد: در چند سال اخیر می‌توان به تشکیل کمیته امنیت طرح فہام، تدوین سند مدیریت مخاطرات طرح فہام، تدوین سند مدیریت برای کنتورهای دیماندی، تدوین سند استمرار کسب و کار (BCP) و تدوین ساختار سازمان مدیریت مخاطرات و استقرار مرکز عملیات امنیت شبکه (SOC)، دستورالعمل پیش توزیع کلیدهای رمزنگاری تهیه شده است.

وی ادامه داد: از این بین اسناد مدیریت مخاطرات و سند مدیریت کلید به تایید سازمان‌ها و نهاد‌های امنیتی کشور رسیده و اسناد امنیتی دیگر نیز در دست بررسی این اسناد هستند.

کارشناس تیم امنیت طرح فہام سازمان بهره‌وری انرژی ایران با بیان اینکه در حال حاضر، در کشور شش کنتور ساز داخلی آزمون‌های امنیتی مربوط به کنتورهای دیماندی خود را در پژوهشگاه نیرو به انجام رسانده‌اند، تاکید کرد: در حدود ۴۰ هزار کنتور هوشمند از این کنتورها در کل کشور نصب شده‌اند و تا آخر سال قرار است ۴۰۰ هزار مشترک دیماندی و صنعتی و ۵۰ هزار چاه کشاورزی مجهز به کنتور هوشمند شوند.

تسنیم/

ثبت رکورد بی‌سابقه در صنعت نیروگاهی جهان

در همدان تصمیم گرفته شد تا با کاری بی‌سابقه

در جهان برای نیروگاهی که در مدار بهره‌برداری است، اقدام به طراحی و ساخت برج خنک‌کننده خشک شود و واحدهای حرارتی نیروگاه به صورت برج ترکیبی خشک و تر درآید که این تصمیم با توانمندی داخلی به اجرا رسید.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، یکی از بخش‌های مهم واحدهای حرارتی تولید برق، برج‌های خنک‌کننده (Cooling tower) است. آبی که از کندانسور یک نیروگاه عبور می‌کند، باید خنک شود که این کار با استفاده از برج‌های خنک‌کن صورت می‌گیرد.

برج خنک‌کننده در واقع یک دودکش بزرگ است که در پایین هوای سرد را به درون خود می‌کشد و پس از انتقال حرارت بین هوای سرد و آب گرمی که از کندانسور به برج خنک‌کننده منتقل شده، در بالا هوای گرم را تخلیه می‌کند.

اساس کار تمام برج‌های خنک‌کننده بر مبنای ایجاد سطح تماس بیشتر بین جریان آب گرم و هوای سرد و در نتیجه تبادل حرارتی بین این دو است که برج‌های خنک‌کننده به لحاظ نوع تماس آب و هوا به دو گروه برج‌های تر (مدار باز) و برج‌های خشک (مدار بسته) تقسیم می‌شوند.

در زمان انجام مطالعات برای ساخت نیروگاه مشخص می‌شود که از چه نوع برجی می‌توان استفاده کرد، اگر محل نیروگاه به اندازه کافی به منابع آبی دسترسی داشته باشد از برج‌های خنک‌کننده تر که نسبت به برج‌های خنک‌کننده خشک ارزان‌تر تمام می‌شود و بازدهی بیشتری دارد استفاده می‌شود و اگر منابع در دسترس آبی در محل احداث نیروگاه کافی نباشد، برج‌های خنک‌کننده نیروگاه حرارتی به صورت برج خشک ساخته می‌شود.

در نیروگاه حرارتی شهید مفتاح همدان در زمان احداث نیروگاه، طراحی برج‌های خنک‌کننده به صورت برج تر صورت گرفته بود. در سال ۱۳۶۰ به دنبال رشد مصرف در غرب کشور و افت ولتاژ در این منطقه، وزارت نیرو مطالعه یک نیروگاه هزار مگاواتی را به شرکت توانیر واگذار کرد تا در غرب کشور که تا آن زمان هیچ نیروگاهی نصب نشده بود، آن را احداث کند.

مطالعات این نیروگاه تا سال ۶۱ انجام شد و با توجه به شرایطی که در منطقه دشت فامنین وجود داشت، از جمله نزدیکی به خط انتقال گاز، نزدیکی به شاهراه‌های انتقال سوخت مایع، و فور آب در منطقه و... این دشت به عنوان نقطه ساخت نیروگاه همدان انتخاب شد و از آنجایی که آب در این دشت به وفور یافت می‌شد، سیستم‌های خنک‌کننده نیروگاه بر اساس برج تر در نظر گرفته شد.

به گفته «امیر نریمانی» مدیرعامل نیروگاه شهید مفتاح همدان، در سال ۶۱ و فور آب در این منطقه به حدی بود که برخی از زمین‌ها به خاطر نیاز به زهکشی به صورت بایر رها شده بودند و قابل کشت نبودند و تصور می‌شد با احداث نیروگاه و برداشت آب از منابع زیرزمینی کار زهکشی هم خود به خود انجام می‌شود.

وضعیت ۳۲ ساله بارش‌های منطقه در مطالعه ساخت نخستین نیروگاه هزار مگاواتی غرب کشور مورد توجه قرار گرفته بود و نشان می‌داد که تا ۲۰ میلیون مترمکعب برداشت سالیانه آب توسط نیروگاه، هیچ مشکلی برای منطقه و نیروگاه ایجاد نمی‌کند، غافل از اینکه در سالهای بعد شرایط اقلیمی به شدت تغییر می‌کند و بارشها به شدت کم می‌شود.

کاهش بارشها در دو دهه اخیر از یک سو و برداشت‌های بی‌رویه از منابع زیرزمینی آب منطقه از سوی دیگر موجب شد تا نیروگاه شهید مفتاح

همدان با مشکل کمبود دسترسی به آب برای ادامه فعالیت مواجه شود، از این رو تصمیم گرفته شد تا با انجام اقدامی بی‌سابقه در جهان، برای نیروگاهی که در مدار بهره‌برداری است، اقدام به طراحی و ساخت برج خنک‌کننده خشک شود و واحدهای حرارتی نیروگاه به صورت برج ترکیبی خشک و تر درآید.

در جهان واحدهای خنک‌کننده ترکیبی وجود دارد اما طراحی واحدهای ترکیبی نیز پیش از به مدار بهره‌برداری آمدن واحد و در زمان ساخت یک واحد حرارتی صورت می‌گیرد و اینکه در زمان در مدار بودن یک واحد حرارتی تولید برق، تغییر در ساختار برج‌های خنک‌کننده ایجاد شود و برج‌کننده از تر به خشک یا ترکیبی تبدیل شود، برای اولین بار در جهان در استان همدان ایران مورد توجه قرار گرفت.

برای این کار مکاتباتی با شرکت‌های مطرح سازنده برج‌های خنک‌کننده نیروگاهی در سطح جهان صورت گرفت که برخی تغییر در ساختار برج‌های خنک‌کننده برای واحد در مدار بهره‌برداری که تمامی تجهیزات آن بر اساس کارکرد با برج تر طراحی و نصب شده را غیرممکن دانستند و برخی با ابراز تعجب از چنین طرحی و اشاره به شرایط تحریمی علیه ایران، جواب مکاتبات ایران را ندادند.

وزارت نیرو پس از اینکه جوابی از شرکت‌های بین‌المللی نگرفت، با بررسی توانمندی‌های موجود در داخل کشور، با همکاری چند شرکت و دانشگاه ایرانی اقدام به طراحی این فرآیند کرد.

طراحی بنیادی این تغییر ساختار توسط شرکت‌ها و دانشگاه‌های داخلی از سال ۸۳ شروع شد. در سال ۹۰ در حالی که طراحی این ساختار و طراحی جزئیات اجرایی آن با موفقیت توسط متخصصان داخلی به انجام رسیده بود و کار اجرایی آن در دست انجام بود،

ظرفیت تولید برق نیروگاه شهید مفتاح همدان به دلیل کمبود شدید آب در دشت فامنین و کارکرد ناقص برج‌های تر نیروگاه به کمتر از نصف رسید و در سال ۹۰ تولید برق در این نیروگاه با ۴۵ درصد ظرفیت انجام شد.

روند افت تولید در نیروگاه شهید مفتاح همدان ادامه پیدا کرد و در سال ۹۳ میزان ظرفیت عملی تولید برق در این نیروگاه به ۳۰ درصد ظرفیت اسمی رسید و در خرداد ۹۴ تنها ۲۰ درصد از ظرفیت نیروگاه برای تولید برق قابل استفاده بود.

با به مدار بهره‌برداری آمدن برج خشک واحد اول نیروگاه در مرداد ۹۴ و تبدیل سیستم خنک‌کن واحد اول نیروگاه شهید مفتاح همدان از حالت برج تر به استفاده از برج تر موجود و برج ترکیبی با مبدل، موجب شد تا استفاده از ظرفیت‌های واحد اول ۲۵۰ مگاواتی این نیروگاه نزدیک به ظرفیت اسمی محقق شود.

این کار که با هزینه‌ای ۵۵ میلیارد تومانی انجام شده، برای واحد دوم نیروگاه نیز در دست انجام است. نیروگاه شهید مفتاح همدان ۴ واحد ۲۵۰ مگاواتی دارد که مقرر شده یک به یک برای تمامی واحدها، این سیستم پیاده‌سازی و اجرا شود.

با بهره‌برداری از این سیستم و نصب و بهره‌برداری از آن در هر ۴ واحد نیروگاه، میزان مصرف آب هر واحد نیروگاه به ۶۰۰ هزار مترمکعب کاهش می‌یابد و بدین ترتیب سالانه ۸۰ درصد، معادل ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار مترمکعب در مصرف آب هر واحد صرفه‌جویی می‌شود؛ این در حالی است که میزان مصرف پیشین آب این نیروگاه با سیستم تر حدود ۳ میلیون مترمکعب در هر واحد بوده است.

مصرف آب نیروگاه شهید مفتاح همدان در حال حاضر

از ۲ مترمکعب در تولید هر مگاوات به ۱,۴۷ مترمکعب کاهش یافته است. با در مدار قرار گرفتن برج خشک برای هر ۴ واحد، این میزان به ۰,۲۵ مترمکعب در هر مگاوات می‌رسد.

ایرنا/

۱۸۲۱ مگاوات برق با کشورهای همسایه مبادله شد

تهران- ایرنا- وزارت نیرو اعلام کرد: دیروز (جمعه ۲۳ مهرماه) هزار و ۸۲۱ مگاوات برق با کشورهای همسایه مبادله شد که سهم واردات ۴۵۷ مگاوات و سهم صادرات هزار و ۳۶۴ مگاوات بوده است.

به گزارش ایرنا، جمهوری اسلامی ایران با کشورهای ارمنستان، پاکستان، ترکمنستان، ترکیه، جمهوری آذربایجان، عراق و افغانستان انرژی مبادله می‌کند.

برپایه آمار تفصیلی صنعت برق ایران، پارسال مجموع انرژی ارسال شده ایران به این کشورها ۱۰ میلیارد و ۲۴۰ میلیون کیلووات ساعت بود که در همسنجی با سال ۱۳۹۳، ۶ درصد رشد نشان می‌دهد.

بیشترین انرژی ارسال شده برون مرزی در این سال به عراق به میزان هفت میلیارد و ۷۱ میلیون کیلووات ساعت بود که در همسنجی با سال ۱۳۹۳، ۱۶,۶ درصد رشد داشت و پس از آن ترکیه، افغانستان، پاکستان، ارمنستان و جمهوری خودمختار نخجوان قرار گرفتند.

** اوج بار مصرفی جمعه ۲۴۶۸۷ مگاوات

به گزارش وزارت نیرو، روز گذشته در لحظه اوج بار

۳۴ هزار و ۶۸۷ مگاوات برق مصرف کردند که در همسنجی با پارسال هزار و ۶ مگاوات کاهش یافته است.

همچنین صنایع کشور نیز با مصرف چهار هزار و ۱۵۳ مگاوات برق در لحظه اوج بار، روز پرکاری را رقم زدند. روز گذشته ذخیره نیروگاه های کشور نیز به رقم ۹ هزار و ۸۲۶ مگاوات رسید که در همسنجی با روز پیش از آن (پنجشنبه) ۴۳۵ مگاوات افزایش نشان می‌دهد. به گزارش ایرنا، سه شنبه بیست و نهم تیرماه گذشته، اوج مصرف برق کشور در رکورد تازه خود از مرز ۵۲ هزار مگاوات گذشت و رقم ۵۲ هزار و ۳۷۰ مگاوات را به ثبت رساند که بیشترین اوج مصرفی از ابتدای سال ۹۵ تاکنون بوده است.

اوج بار مصرفی برق تابستان ۱۳۹۴ با افزایش سه هزار مگاواتی نسبت به سال پیش از آن به ۵۰ هزار و ۱۷۷ مگاوات رسیده بود.

واحد مرکزی خبر/ مدیرعامل سازمان انرژی های نو ایران :

بیش از ۳۰ مگاوات نیروگاه کوچک در حال ساخت است

بیش از ۳۰ مگاوات نیروگاه آبی کوچک در حال ساخت داریم که به ظرفیت ۶ مگاوات نیز تاکنون به بهره برداری رسیده است.

سید محمد صادق زاده در مصاحبه اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری صدا و سیما با اشاره به اینکه بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی، نیروگاههای آبی کوچک کمتر از ۱۰ مگاوات جزء نیروگاههای

تجدید پذیر محسوب می‌شود، افزود: بخش خصوصی استقبال خوبی از ساخت این نوع نیروگاههای کوچک کرده است و تاکنون ۶ نیروگاه آبی کوچک به بهره برداری رسیده است که هر ماه صورتحساب تولید برق آن را می‌پردازیم و نیروگاههای دیگر نیز در حال ساخت است.

وی گفت: نیروگاه های برق آبی جزء نیروگاههای تجدیدپذیر محسوب می‌شود اما نیروگاههای کوچک آبی که کمتر از ده مگاوات ظرفیت دارد جزء نیروگاههای انرژی های نو به حساب می‌آید. حدود ۱۲ هزار مگاوات نیروگاه آبی در کشور نصب شده است و قرار است در برنامه ششم توسعه ۵ هزار مگاوات نیروگاه از انرژی های نو ساخته شود.

صادق زاده گفت: در زمینه نصب صفحات خورشیدی با همت و همکاری شهرداری ها در معابر و پارکها همکاری می‌کنیم که شامل نصب صفحات خورشیدی و بادی کوچک در منازل مسکونی هم است که شهرداریها خیلی علاقمند به آن هستند و این کار هم اکنون با همکاری شهرداریها و شرکت های توزیع برق در حال انجام است و وزارت نیرو و سازمان انرژی های نو نیز حمایت های لازم را از آنها انجام می‌دهد.

وی با اشاره به اینکه شهرداری مشوق خوبی برای نصب صفحات خورشیدی و بادی کوچک در منازل مسکونی دارد، تصریح کرد: مذاکره شده است که مجوز خانه های در حال احداث و جدید را با توجه به آن صادر کنند.

صادق زاده گفت: در حوزه عمومی و معابر و پارکها با شهرداری ها همکاری داریم و شهرداریها نیروگاههای تجدیدپذیری را که نصب می‌کنند اگر امکان اتصال به شبکه را داشته باشد به شبکه سراسری برق وصل می‌شود که تاکنون برای ساخت ۵۰۰ نیروگاه کوچک نیز

در این زمینه اقدام شده است.

وی افزود: شهرداری ها در برخی از معابر و پارکها نیز صفحات خورشیدی نصب کردند که امکان اتصال به شبکه برق وجود ندارد چون اتصال به شبکه بسیار هزینه بر است بنابراین این صفحات فقط در جایی که نصب شده، کاربرد دارد.

مدیر عامل سازمان انرژی های نو ایران با اشاره به حمایت از تولید برق تجدیدپذیر افزود: از هر گونه تولید برق با صفحات خورشیدی و انرژی های تجدید پذیر حمایت می‌کنیم.

ایلنا/

کنفرانس بین‌المللی انرژی های تجدیدپذیر آذرماه برگزار می‌شود

کنفرانس بین‌المللی انرژی های تجدید پذیر در تاریخ ۱۵ و ۱۶ آذرماه توسط انجمن انرژی های تجدید پذیر ایران در تهران برگزار خواهد شد.

به گزارش ایلنا، کنفرانس بین‌المللی انرژی‌های تجدید پذیر رویداد بزرگی برای ایران به شمار می‌رود چراکه با توجه به سیاست‌های جدید وزارت نیرو، فضای پسابرجام و لغو تحریم ها و پتانسیل خوب کشور در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، سرمایه گذاری در این حوزه با اقبال قابل توجهی مواجه شده است.

این رویداد بین‌المللی با حمایت سازمان انرژی‌های نو ایران، ستاد توسعه فناوری‌های تجدیدپذیر معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان سرمایه گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران برگزار می‌شود و از مهم ترین

اهداف آن می توان بررسی ویژگی‌ها و نقاط قوت بازار تجارت کشور در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر را برشمرد.

علاوه بر حضور شرکت های معتبر بین المللی مانند وستاس، هوآوی و توربودن نمایندگان اتاق های بازرگانی و بیش از چهل شرکت مطرح از کشورهای اروپایی و آسیایی از دیگر شرکت کنندگان این کنفرانس خواهند بود.

همچنین، نمایندگانی از شرکت های مطرح سرمایه گذار خارجی، موسسات مالی بین المللی، مشاوران تجارت بین المللی در رابطه با زمینه های کلیدی انرژی های تجدیدپذیر در ایران سخنرانی خواهند کرد.

ایرنا/

کویت به دنبال استفاده از انرژی خورشیدی است

تهران - ایرنا- دولت کویت پس از کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی در تلاش برای یافتن منابع جدیدی برای تولید انرژی ارزان و زنگ خطر کارشناسان در این کشور نسبت به رو به پایان بودن منابع نفت و گاز، تولید انرژی خورشیدی را در دستور کار خود قرار داده است.

به گزارش ایرنا دولت کویت برای تقویت منابع انرژی خورشیدی خود بودجه های کلانی را اختصاص داده و بر اساس جدیدترین تصمیم اتخاذ شده تمامی مراکز دولتی در کویت به دستگاههای جذب انرژی خورشیدی مجهز خواهند شد.

کویت همچنین در زمینه تولید انرژی تجدیدپذیر

اقدامات گسترده ای را به عمل آورده و بنا بر اعلام نهادهای دولتی، این کشور طی سال های آینده طرح های کلانی را در این بخش به اجرا خواهد گذارد.

به نوشته شماره امروز /شنبه/ نشریه الانبا، وزارت آب و برق کویت قصد دارد که خودکفایی این کشور در زمینه تولید برق را افزایش دهد تا از حجم سوخت کمتر در نیروگاههای برق استفاده شود.

شیخ عبدالله الاحمد مدیر کل سازمان محیط زیست کویت نیز اعلام کرد که دولت این کشور با همکاری مرکز پژوهش های علمی کویت، انجام طرح هایی آزمایشی را کلید زده که هدف از آن به کارگیری انرژی خورشیدی در جهت تامین برق این کشور است.

کویت در حال حاضر هزینه های زیادی بابت سوخت مصرفی فعالیت نیروگاه های برق پرداخت می کند و با توجه به افزایش قابل توجه مصرف آب و برق از سوی مردم در فصل تابستان، مسئولان این کشور امیدوارند که با به کارگیری انرژی خورشیدی، میزان سوخت مصرفی مورد نیاز در نیروگاه های تولید برق را کاهش دهند.

مدیر سازمان محیط زیست کویت همچنین اظهار داشت: پس از پایان مراحل علمی و آزمایشی به کارگیری انرژی تجدید پذیر خورشیدی در کویت، پروژه وارد مرحله عملی خواهد شد و دولت درصدد است تا برق مصرفی یکصد هزار واحد مسکونی را در فاز اول اجرای طرح از راه انرژی خورشیدی تامین کند. هیات دولت کویت بر اساس سیاست های جدید در نظر دارد تا با کاهش یارانه انرژی و افزایش قیمت برق، بخشی از کسری بودجه قابل توجه خود را جبران کند.

شانا/ با استفاده از انرژی خورشیدی

روش های نوین تولید برق در راه است

محققان دانشگاه هوستون و موسسه تکنولوژی ماساچوست در صدد تولید برق از طریق ترکیب انرژی خورشیدی متمرکز و مواد ترموالکتریک هستند و در این زمینه به نتایج مطلوبی دست یافته اند.

به گزارش خبرنگار شانا، مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران در گزارشی تحت عنوان «جدیدترین یافته های پژوهشی صنعت نفت جهان» به این موضوع اشاره و اعلام کرده است: محققان این پروژه امیدوارند با ترکیب انرژی خورشیدی متمرکز و بازوهای ترموالکتریک، انرژی جدیدی با بازدهی بیشتر را جایگزین انرژی خورشیدی کنند.

رن ژیفینگ، استاد فیزیک دانشگاه هوستون در این زمینه گفت: «در این تحقیق به دنبال تولید برق کم هزینه تر و سازگار با محیط زیست هستیم».

بر اساس این گزارش، در آینده ای نزدیک می توان این فناوری جدید را جایگزین ساخت نیروگاه های برق با مقیاس بزرگ کرد؛ همچنین استفاده از این فناوری به ویژه در مناطقی که در آنها شبکه برق سنتی وجود ندارد، بسیار حائز اهمیت است زیرا با استفاده از این انرژی های خوشه ای کوچک، می توان برق خانه و یا محل کسب و کار را تامین و از آن برای گرم کردن آب در مقیاس صنعتی و خانگی در مناطق محروم استفاده کرد.

در این فناوری با استفاده از بازو های ترموالکتریک، شاهد بهبود عملکرد استفاده از انرژی خورشیدی با دمای جاذب ۶۰۰ درجه سانتیگراد خواهیم بود.

محققان در این پروژه امیدوارند که با تمرکز بر روی ساخت ژنراتور حرارتی خورشیدی (STEGs) به

یک فناوری انرژی جایگزین با چند برابر بازدهی بیشتر نسبت به انرژی خورشیدی دست یابند.

وزارت نیرو/ بورس انرژی در هفته گذشته؛

بیش از ۸۵ درصد از معامله ها به نماد بار پایه تعلق گرفت

ارزش معامله های انجام شده در هفته گذشته، بیش از ۸۰ میلیارد ریال بود و بیش از ۸۵ درصد از معامله ها در نماد بار پایه انجام شد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت نیرو (پاون)، بر اساس اعلام شرکت مدیریت شبکه برق ایران، در هفته گذشته (۱۷ تا ۱۹ مهر ماه) در بورس انرژی، در سه روز معاملاتی به ترتیب در نماد کم باری روزانه معادل ۲۲ هزار و ۸۰۰ مگاوات ساعت برق با قیمت متوسط ۳۵۸ هزار و ۴۹۸ ریال بر مگاوات ساعت، در نماد میان باری روزانه معادل ۳ هزار و ۳۶۰ مگاوات ساعت برق با قیمت متوسط ۳۷۷ هزار ریال بر مگاوات ساعت، در نماد بار پایه روزانه معادل ۱۸۵ هزار و ۹۴۸ ریال بر مگاوات ساعت قیمت متوسط ۳۷۰ هزار و ۶۴۸ مگاوات ساعت و در نماد بار پیک روزانه ۶ هزار و ۶۴۸ مگاوات ساعت برق با قیمت متوسط ۳۹۰ هزار ریال بر مگاوات ساعت بین خریداران و فروشندگان انرژی معامله شد.

بر این اساس، ارزش معامله های انجام شده در این هفته بیش از ۸۰ میلیارد ریال بوده که بیش از ۸۵ درصد آن متعلق به نماد بار پایه است.

پس از گذشت سه هفته از سیر افزایشی قیمت در همه نمادها، این روند متوقف و با نزدیک شدن به روزهای پایانی ماه، بیشتر معامله ها در نماد بار پایه انجام شد.

اتاق تهران / در نشست ستاد اقتصادی پساتحریم مطرح شد:

انتخاب رایزن بازرگانی از میان فعالان بخش خصوصی

اتاق بازرگانی، صنایع و معادن تهران از سازمان توسعه تجارت درخواست کرد تا رایزنان بازرگانی را از میان فعالان بخش خصوصی انتخاب و به کشورهای هدف اعزام کند.

به گزارش اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران، مهدی جهانگیری در پنزدهمین نشست ستاد اقتصادی پساتحریم اتاق تهران با اشاره به موضوع چگونگی گزینش و اعزام رایزنان که در جلسات پیشین نیز به بحث گذاشته شده بود، گفت: در این ستاد موضوعات مختلفی به پیشنهاد اعضای هیات نمایندگان و کمیسیون‌های تخصصی اتاق تهران مورد بررسی قرار گرفته است که یکی از این موضوعات چگونگی گزینش و اعزام رایزنان بازرگانی بود.

رئیس ستاد اقتصادی پساتحریم اتاق تهران افزود: عملکرد رایزنان برای فعالان اقتصادی دارای اهمیت بسیار است و بخش خصوصی خواهان این است که اتاق بازرگانی در کنار سازمان توسعه تجارت در نحوه گزینش رایزنان مشارکت داشته باشد.

در ادامه مجتبی خسروتاج رئیس سازمان توسعه تجارت با بیان اینکه مجموعه مقرراتی در کل کشور درباره ویژگی‌های رایزنان وجود دارد و سازمان توسعه تجارت ملزم به رعایت آنهاست، افزود: در این میان وزارت امور خارجه نیز مقرراتی برای اعزام رایزنان تدوین کرده و خواهان آن است که انتخاب و اعزام رایزنان بازرگانی در چارچوب همین مقررات صورت گیرد. در حالی که این محدودیت‌ها با آزادی عملی که

برای رایزنان در نظر داریم متناقض است.

وی به تجربه سایر کشورها که رایزنان بازرگانی خود را از میان فعالان بخش خصوصی برمی‌گزینند اشاره کرد و گفت: فعالان اقتصادی مستقر در کشورهای هدف، هم دارای تخصص هستند و هم در جهت منافع ذینفعان فعالیت می‌کنند و به همین دلیل سازمان توسعه تجارت نیز مخالف این نیست که تشکل‌ها و اتاق‌ها در راستای تامین منافع ذینفعان خود در این زمینه فعالیت کنند.

در ادامه این جلسه برخی از اعضای هیات نمایندگان به طرح دیدگاه‌های خود در ارتباط با حوزه رایزنی بازرگانی پرداختند. اسداله عسگرولادی به ضعف‌های رایزنان بازرگانی در کشورهای هدف اشاره کرد و گفت: هر رایزنی به طور قطع باید به زبان کشور هدف اشراف داشته باشد. در عین حال اگر، محل استقرار رایزن‌ها سفارت باشد، یک ایراد و یک مزیت خواهد داشت. ایرادش این است که باید تابع دیپلماسی سفارت باشد و اگر خارج از سفارت استقرار یابد، نیازمند بودجه‌ای برای تامین هزینه فعالیت‌های خود خواهد بود. این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران، این نکته را نیز مورد تاکید قرار داد که هر فردی که به عنوان رایزن برگزیده می‌شود باید به قدر کافی دارای تخصص‌های لازم برای پیگیری منافع تجاری کشور باشد. وی با بیان اینکه سازمان توسعه تجارت، نهادی مناسب برای تولی‌گری رایزنی تجاری کشور به نظر می‌رسد، افزود: برای ارتقای کیفیت عملکرد این حوزه شایسته است پلی ارتباطی میان اتاق تهران و سازمان برقرار شود و رایزنان حدود شش ماه پیش از اعزام در اتاق بازرگانی آموزش ببینند.

سیاست توسعه تجاری نداریم

همچنین بهروز علیشیری، رئیس سابق سازمان

سرمایه‌گذاری خارجی و کارشناس ستاد اقتصادی پساتحریم اتاق تهران نیز در این باره گفت: موضوع انتخاب افراد به عنوان رایزن مساله فرعی است. مساله اصلی آن است که سیاست تعریف شده‌ای برای روابط با دیگر کشورها در ایران وجود ندارد. اگر بناست ویژگی‌های تعریف‌شده رایزنان مفید فایده واقع شود، باید این تعریف در سیاست‌های توسعه تجاری پدید بیاید. علیشیری با بیان این توصیه که سیاست تجاری دست‌کم برای کشورهایی که به عنوان شریک تجاری ایران محسوب می‌شوند، اجرا شود، گفت: اتاق‌های بازرگانی با ایجاد مجتمع‌های تجاری در کشورهای هدف، به رایزنی بازرگانی بپردازند.

محمود نجفی‌عرب، عضو هیات نمایندگان و رئیس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران نیز بر این عقیده بود که اتاق تهران نباید در انتظار اقدامات دولت بماند و از چند مسیر می‌تواند توسعه تجارت را دنبال کند. وی با اشاره به تجربه سایر کشورها در مدیریت تجاری، این پرسش را مطرح کرد که چرا سازمان توسعه تجارت هنوز سازمانی دولتی است؟ در حالی که می‌تواند توسط بخش خصوصی اداره شود. نجفی‌عرب ادامه داد: برخی از بنگاه‌های بزرگ در کشورهای هدف دفتر تجاری تاسیس کرده‌اند و همین دفاتر تجاری می‌تواند موضوع رایزنی تجاری را مورد پیگیری قرار دهد و اتاق‌ها نیز می‌توانند نقش تقویت‌کننده ایفا کنند.

متولی رایزنی بازرگانی، اتاق‌ها و تشکل‌ها باشند

در ادامه این نشست سیدحامد واحدی با اشاره به اینکه بحث رایزنی بازرگانی چندین سال است به دغدغه بخش خصوصی تبدیل شده است گفت: فعالان اقتصادی چنین تصور می‌کنند که رایزنان بازرگانی در جهت منافع آن‌ها حرکت نمی‌کنند. در حالی که

سازمان توسعه تجارت باید با اصلاح رویکرد فعلی، رایزنان را مکلف به ارائه خدمات به بخش خصوصی کند.

عضو هیات رئیسه اتاق تهران این پیشنهاد را مطرح کرد که اتاق‌ها و تشکل‌ها متولی این امر شوند و سازمان توسعه تجارت نقش حمایتی و نظارتی در امر رایزنی بازرگانی را بر عهده گیرد.

محمد لاهوتی نیز با انتقاد از اینکه رایزنان بازرگانی بعضاً زبان نمی‌دانند، اظهار داشت: این ایراد به مدیریت رایزنان بازرگانی وارد است که به عنوان مثال در بازار بزرگی همچون پکن، صرفاً یک نفر رایزنی بازرگانی را عهده‌دار است.

وی با اشاره به پیشنهاد محمود نجفی‌عرب در مورد تقویت شرکت‌های بزرگ در بازارهای هدف، گفت: رئیس سابق سازمان توسعه تجارت نیز به دنبال حمایت از شرکت‌های بزرگ بود، در حالی که این شرکت‌های کوچک و متوسط هستند که در بازارهای صادراتی نیازمند حمایت هستند.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران، افزود: انتظار این است که رایزنان بازرگانی گره‌های کور فعالیت‌های بازرگانی در کشورهای هدف را شناسایی کرده و اطلاعات پایه‌ای را در اختیار صادرکنندگان قرار دهند. همچنین باید پیشنهاد استفاده از فعالان اقتصادی مستقر در کشورهای هدف به عنوان رایزن بازرگانی جدی گرفته شود.

محمدرضا نجفی‌منش، رییس کمیسیون تسهیل کسب‌وکار اتاق تهران نیز پیشنهاد استفاده از ظرفیت‌های ایرانیان مقیم در کشورهای هدف تجاری را مطرح کرد و گفت: مزیت این افراد این است که نسبت به محل استقرار خود شناخت کافی دارند و زبان محلی آن کشور را به خوبی می‌دانند.

وی با اشاره به اینکه نمایشگاه‌ها بهترین فرصت شناسایی ظرفیت‌های ایران توسط طرف‌های تجاری به شمار می‌آید گفت: اگر نمایشگاه‌ها توسط بخش خصوصی اداره شود، تحقق این هدف را تسهیل خواهد کرد. در ادامه این نشست، رضا عباسقلی، مسوول امور رایزنان سازمان توسعه تجارت، با اشاره به فرایند و ضوابط انتخاب رایزنان گفت: از شروط انتخاب این افراد آن است که حد نصاب امتیاز شش در آزمون آیلتس را کسب کرده باشند و به محض استقرار در کشور هدف، آموزش زبان محلی آن کشور را آغاز کنند. ضمن اینکه رایزنان پیش از اعزام به ۳۰ استان کشور سفر می‌کنند و از توانمندی‌های تولیدی کشور آگاه می‌شوند.

سیدرضی حاجی‌آقامیری، دیگر عضو هیات نمایندگان اتاق تهران، نسبت به فراگیری زبان و مسائل فرهنگی در کشور هدف تجاری توسط رایزنان تاکید کرد و گفت: به نظر می‌رسد یک دوره آموزش کوتاه مدت کفایت نمی‌کند و فراگیری یک زبان و فرهنگ، حداقل نیازمند گذراندن یک دوره چهار ساله دانشگاهی است. محسن بهرامی ارض اقدس هم که ریاست کمیسیون تسهیل تجارت و توسعه صادرات اتاق تهران را بر عهده دارد به این نکته اشاره کرد که جلسات متعددی از کمیسیون متبوعش به بررسی موضوع رایزنی بازرگانی اختصاص یافته است. وی گفت: در این جلسات این نکته مورد تاکید قرار گرفت که انتخاب یک کارمند با سابقه ده ساله و مسلط به زبان انگلیسی با محدودیت‌هایی که دستگاه دولت با آن مواجه است، شدنی نیست و به نظر می‌رسد علت عدم پیشرفت فعالیت‌های بازرگانی همین موضوع باشد.

وی با اشاره به ضرورت حفظ وظایف حاکمیتی رایزنی بازرگانی در سازمان توسعه تجارت گفت: رایزنان بازرگانی می‌توانند در دفتری جداگانه از سفارتخانه‌ها

فعالیت داشته باشند، ضمن آنکه ضرورت دارد در فهرست کشورهای هدف بازنگاری صورت گیرد. بهرامی ادامه داد: به جای اینکه یک کارمند به عنوان رایزنی انتخاب شود، بهتر است یک تاجر برای این امر برگزیده شود.

در ۲۲ کشور رایزنی بازرگانی داریم

در ادامه مجتبی خسروناج با بیان اینکه آئین‌نامه اعزام رایزنان را می‌توان مورد تجدیدنظر قرار داد، گفت: بارها تاکید کرده‌ام که ارزیابی رایزنان باید مبتنی بر رضایت بخش خصوصی باشد. در عین حال بر اساس مطالعاتی که صورت گرفته است ۵۰ کشور هدف تعریف شده است که بخش خصوصی نیز می‌تواند در مورد فهرست این کشورها اظهار نظر کند. اکنون برای ۲۲ کشور هدف رایزنی انتخاب شده و برای ۲۸ کشور نیز باید رایزنی انتخاب شود.

محمدرضا آصفی دیگر کارشناس این ستاد برای رفع محدودیت‌های اعزام رایزنان پیشنهاد کرد کمیته‌ای سه‌جانبه با حضور نمایندگان اتاق بازرگانی، سازمان توسعه تجارت و وزارت امور خارجه تشکیل شود.

مهدی جهانگیری در جمع‌بندی مساله انتخاب و آموزش رایزنان بازرگانی، گفت: خواسته ما این است که رایزنان پیش از اعزام به اتاق‌های بازرگانی معرفی شوند تا اتاق‌ها به افزایش شناخت آنها از تشکلهای و ظرفیت‌های بخش خصوصی کمک کنند. بهتر است موضوع رایزنی بازرگانی در کمیته‌ای با حضور نمایندگان سازمان توسعه تجارت و اتاق مورد بررسی قرار گیرد و دستورالعمل آن احصا شود. پیشنهاد دیگر او این بود که تا پایان سال نشستی مشترک میان اتاق تهران و رایزنان برگزار شود تا خواسته‌های بخش خصوصی در این نشست تبیین شود.

توافق شرکت نمایشگاه‌ها و شهرداری

در ادامه این جلسه بررسی موضوع برگزاری نمایشگاه‌ها با ارائه چند خبر از سوی حسین اسپهبدی، مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران آغاز شد. وی گفت: اخیراً در مورد چگونگی و نحوه برگزاری نمایشگاه‌ها در محل نمایشگاه شهر آفتاب با مسئولان شهرداری توافقاتی داشته‌ایم و برای سهولت دسترسی به این مکان نیز اقداماتی در دست انجام است.

اسپهبدی با اشاره به دستاوردهای بزرگ شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی در اکسپوهای مختلف در جهان عنوان کرد که غرفه ایران در اکسپوی میلان برای نخستین بار رتبه دوم جهان را در این نمایشگاه کسب کرده است. وی همچنین از افزایش حضور خارجی‌ها در نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران پس از اجرایی شدن برجام خبر داد و گفت: ما نیز حضور نمایشگاهی خود را در خارج و در کشورهای نظیر کنیا، تانزانیا، پاکستان و ایتالیا افزایش داده‌ایم و به موجب تفاهم‌نامه‌هایی که با ایتالیا و یونان منعقد کرده‌ایم مقرر شده است از تخفیفاتی برای حضور در نمایشگاه‌های این کشورها برخوردار شویم.

در ادامه بهروز علیشیری پیشنهاد کرد که در مورد برگزاری نمایشگاه‌ها، میز مشترکی میان اتاق بازرگانی و سازمان نمایشگاه‌ها ایجاد شود. همچنین پیشنهادی مبنی بر تعبیه فضای دائمی برای برگزاری نمایشگاه‌ها در نظر گرفته شود، که اسپهبدی توضیح داد که حدود ۲۰۰ هکتار زمین در شهرک فرودگاهی تهران به این امر اختصاص یافته است.

ضرورت مشارکت تشکلهای در برگزاری

نمایشگاه‌ها

حمیدرضا صالحی، عضو هیات نمایندگان و نایب رئیس

کمیسیون انرژی اتاق تهران نیز خطاب به اسپهبدی، گفت: تشکلهای تخصصی را درگیر برگزاری نمایشگاه‌ها کنید تا آنها خود خریداران کالاهاشان را به این نمایشگاه‌ها دعوت کنند. ضمن اینکه توصیه می‌شود پاولون ایران در نمایشگاه‌های خارجی تقویت شود. او پیشنهاد واگذاری ۶۵ درصد از سهام شرکت نمایشگاه‌ها به بخش خصوصی را نیز مطرح کرد.

اتاق تهران/ نایب رئیس کمیسیون تسهیل تجارت و صادرات اتاق تهران بیان کرد:

۷ چالش مهم پیش روی صادرات در کشور چیست؟

در آستانه روز ملی صادرات (۲۹ مهر) مرتضی لطفی نایب رئیس کمیسیون تسهیل تجارت و صادرات اتاق تهران در گفت و گو با سایت خبری اتاق تهران مهم ترین موانع پیش روی صادرات در ایران را بیان کرد:

۱ اولین و شاید بتوان گفت بزرگ ترین مشکل پیش روی صادرات در کشور ما به روابط بین المللی، مالی و بانکی کشورمان با دیگر کشورها باز می‌گردد که همچنان متأثر از دوران تحریم‌های اقتصادی ظالمانه است، اگرچه که در دولت یازدهم تلاش‌های بسیاری در این زمینه صورت گرفته و روابط رو به بهبود رفته است ولی همچنان شاهد چالش‌هایی در این حوزه هستیم به خصوص در زمینه مشکلات بانکی و گشایش اعتبار موانع به صورت کامل برداشته نشده است و همین موضوع صادرات را سخت کرده است.

۲ یکی دیگر از چالش‌های مهم پیش روی صادرات

در کشور ما نبود زیرساخت های لازم و مناسب است. باید گفت که ما در سال های گذشته به این موضوع بی توجه بوده ایم و تحریم ها هم بر آن دامن زده است؛ تا جایی که حالا که باتوجه به توافق هسته ای شرایط رو به بهبود می رود ما زیرساخت های مناسب را در حوزه های مختلف از جمله بندر، پایانه های مرزی و... در اختیار نداریم.

۳ بحث بسیار مهم دیگر نرخ ارز است، این مهم را هرگز نباید فراموش کرد که نرخ ارز تاثیر بسیار زیادی روی صادرات و واردات دارد و عدم یکسان سازی و واقعی سازی نرخ ارز آسیب های بسیاری در این سال ها به صادرات کشور وارد کرده و همچنان نیز وارد می کند؛ در دورانی که ما شاهد بی ثباتی نرخ ارز در کشور و نوسان های پی در پی بودیم؛ دیدیم که صادرات کشور با چه بحرانی رو به رو شد. بنابراین برای تقویت صادرات باید به سمت واقعی کردن نرخ ارز و یکسان سازی آن حرکت کنیم.

۴ باید دولت بسته های تشویقی برای صادرات کنندگان در نظر بگیرد؛ واقعیت این است که هم اکنون ما روی کاغذ مشوق هایی برای صادر کنندگان برتر و نمونه کشور داریم ولی در عمل اقدامی را شاهد نیستیم و این موضوع بی اعتمادی بسیاری را شکل داده است.

۵ باید از شرکت های حمل و نقلی که در حوزه صادرات حضور دارند، حمایت شود. مسئولان باید توجه داشته باشند که سهم حمل و نقل در حوزه صادرات ۴۰ درصد است و اگر ناوگان حمل و نقل با مشکل رو به رو باشد عملا صادرات مختل خواهد شد، بنابراین باید پشتیبانی های لازم صورت گیرد. البته در این زمینه گام هایی هم برداشته شد و توافق شد تا هزار میلیارد تومان یارانه به بخش حمل و نقل و شرکت های فعال در این حوزه داده شود ولی در عمل شاهد این مهم و اجرایی

شدن آن نبودیم. شما در نظر بگیرید کشوری همچون چین که بزرگ ترین صادرکننده کالاها مختلف در جهان است در سیستم حمل و نقل حتی حمایت های لجستیک ارتش کشورش را نیز در اختیار دارد.

۶ نکته دیگر فعال شدن دیپلماسی تجاری و رایزنان بازرگانی است؛ کشور ما در حوزه رایزنان بازرگانی فعالیت چندانی در سال های گذشته نداشته و باید در این زمینه نیز فعال تر عمل کنیم. برای مثال شاهدیم که از ابتدای سال برای صادرات کالاها به کشورهای عراق و افغانستان مشکلاتی به وجود آمده است ولی به دلیل نبود دیپلماسی تجاری منسجم هنوز نتوانسته ایم آن ها را حل کنیم. علاوه بر رایزنان به اعتقاد من باید بخش خصوصی صادرکننده در هر کشور نیز در این حوزه فعال و منسجم عمل کننده، باید تشکل هایی را شکل دهند و در کنار رایزنان و با کمک آن ها فعال و یک پارچه عمل کنند تا تاثیرگذاری مناسبی داشته باشند.

۷ نکته مهم دیگری که به اعتقاد من می تواند روی صادرات کشورمان و شکوفایی آن تاثیرگذار باشد پیوستن به WTO است، اتفاقی که در سال های گذشته تحقق پیدا نکرده است و دولت با گسترش دیپلماسی اقتصادی باید تلاش کند تا این مهم اجرایی شود.

مهر/ سه چالش اقتصاد ایران در سال ۹۶؛

تبعات یکسان سازی نرخ ارز در اقتصاد

یک اقتصاددان با تشریح سه چالش پیش روی اقتصاد ایران در سال ۹۶، چندین عامل را برای

انحراف بودجه سال آینده ذکر و خاطرنشان کرد: احتمال رونق سفته بازی و سوداگری در سال آینده بسیار بالا است.

مرتضی ایمانی راد در گفتگو با خبرنگار مهر سه چالش پیش روی اقتصاد ایران در سال ۹۶ را مورد اشاره قرار داد و گفت: به نظر می رسد سه چالش اساسی، پیش روی اقتصاد ایران در سال آینده وجود دارد و در صورتی که در تنظیم و تصویب بودجه به این چالش ها توجه نشود، شوک های جدی در سال آینده برای بودجه دولت بوجود خواهد آمد.

وی افزود: چالش اول این است که کماکان نوسانات در بازار جهانی بسیار بالا بوده و این بازارها بی ثبات هستند و حتی به جایی که می بایست یا حداقل انتظار می رفت برسند، نرسیده اند؛ بنابراین نه تنها این اهداف در سال ۲۰۱۶ محقق نمی شود، بلکه پیش بینی می شود در سال ۲۰۱۷ نیز این بازارها از مسیر تعیین شده خود خارج شوند و نوسانات در سال آینده میلادی نیز، تقریباً افزایش یابد. بر اساس همین نوسانات قیمتی، مقداری ناپایداری در قیمت نفت در سال ۲۰۱۷ که نه ماه آن نیز منطبق با سال ۹۶ است، بروز خواهد کرد و به نظر می رسد باید به این مساله توجه جدی شود.

این اقتصاددان خاطرنشان کرد: نکته دوم، چالش یکسان سازی نرخ ارز است که اجرای این سیاست در صورتی که بانک مرکزی به تعهد خود پایبند باشد و اجازه دهد که نیروهای بازار، قیمت را تعیین کنند، آنگاه به یک چالش بزرگ برای اقتصاد ایران تبدیل خواهد شد و احتمال اینکه خود پروژه یکسان سازی نرخ ارز بتواند نوسانات قابل توجهی را به اقتصاد ایران منتقل کند و بخش عمده ای از رسالت های بودجه سال آینده را زیر سوال ببرد، وجود دارد؛ پس سیاست یکسان سازی نرخ ارز به راحتی می تواند روی بودجه

تاثیرات قابل توجهی بگذارد و بودجه نیز البته می تواند این سیاست را تغییر دهد.

وی تصریح کرد: بنابراین ارتباط بین سیاست یکسان سازی نرخ ارز و بودجه، یکی از چالش های اساسی است که به نظر می رسد در سال آینده باید به آن توجه کرد. البته یک مساله دیگر هم وجود دارد که عمدتاً پیش بینی هم می شود؛ به این مفهوم که در صورتی که بانک مرکزی در بازار ارز دخالت مستقیم نکند، احتمال اینکه نرخ ارز رو به افزایش رود، زیاد است و در این شرایط، ممکن است مقادیری که با آن بودجه بسته می شود، دچار تغییرات اساسی شده و به دستاورد مهمی که دولت در سال ۹۵ به دست آورده و به عنوان رسالت سال ۹۶ در نظر گرفته است، دست نیابد.

ایمانی راد گفت: نوسانات بالا در نرخ ارز، نابسامانی در نظام قیمت ها ایجاد خواهد کرد و این امر، موجب می شود که مقادیر بودجه از میزان های پیش بینی شده، انحراف یابد. مساله سوم این است که بودجه سال ۹۴ در یک شرایط سخت بسته شد و در سال ۹۵ نیز، در شرایطی که هنوز تحرک قابل توجهی در بخش های مختلف اقتصادی داده نشده، شکل گرفت و پیش بینی می شود که در سال ۹۶ این تحرک بیشتر شود و البته، اگر این تحرک از طریق افزایش تقاضای واقعی صورت بگیرد، ممکن است چالش بالا رفتن قیمت ها را برای اقتصاد ایران ایجاد کند و این چالش هم جدی خواهد بود.

این اقتصاددان خاطرنشان کرد: در این صورت نمی توان انتظار داشت در سال ۹۶، نرخ تورم تک رقمی باقی مانده و پایین بماند؛ در هر حال اگر این دو اتفاق در اقتصاد ایران رخ دهد و تقاضای واقعی بالا رفته و شاهد انتقال منابع بانک ها از سپرده های غیردیداری به

سمت دیداری باشیم، فشار روی تورم را بالا خواهد برد و اگر این اتفاق رخ ندهد هم، ممکن است تلاطمات سیاسی ایجاد شود و قیمت نفت پایین آید، در این صورت است که احتمال اینکه سوداگری و سفته‌بازی در اقتصاد ایران شکل گیرد، بسیار بالا است.

ایمانی‌راد ادامه داد: در این شرایط، بودجه نمی‌تواند عملکرد واقعی خود را داشته باشد؛ به این معنا که بودجه در تلاطم اقتصاد ایران قرار می‌گیرد و البته تقاضای سفته‌بازی و سوداگری در سال آینده رو به افزایش خواهد گذاشت و بودجه در سال ۹۶، بسیار سخت به اهداف خود می‌رسد. از سوی دیگر، اگر تقاضای واقعی در سال ۹۶ افزایش یابد و سفته‌بازی شکل بگیرد، طبیعی است که چالش رشد اقتصادی و اثر آن بر نرخ تورم، حتماً به عنوان یک چالش اساسی در اقتصاد ایران در سال ۹۶ مطرح خواهد بود.

وی در ادامه با اشاره به ویژگی‌های مثبت بخشنامه بودجه سال آینده خاطرنشان کرد: با ابلاغ بخشنامه بودجه سال ۹۶ کل کشور از سوی رئیس جمهور، خطوطی که در بودجه سال آینده باید از سوی دستگاههای اجرایی مورد توجه قرار گیرد، اعلام شد؛ اما باید توجه داشت که بخشنامه بودجه، تنها یک دستورالعمل است و خود بودجه نیست، بنابراین خطوطی که در بودجه سال ۹۶ باید دنبال شود، به صورت بخشنامه از سوی ریاست جمهوری به دستگاههای اجرایی ابلاغ شده است.

به گفته ایمانی‌راد، اولین نکته‌ای که در مورد بخشنامه سال ۹۶ می‌توان گفت آن است که این بخشنامه بسیار واقع‌بینانه نوشته شده و یکی از ویژگی‌های بسیار متمایز آن هم، این است که به طور مشخص، به مشکلات موجود در سطح اقتصاد کشور که به نوعی بودجه با آنها درگیر است، پرداخته و این از نقاط قوت

بخشنامه است.

وی اظهار داشت: عدم وابستگی دولت به بانک مرکزی در سال ۹۶، یکی از موارد کلیدی در اقتصاد ایران است؛ ضمن اینکه بخشنامه به مساله بدهی‌های دولت و عدم افزایش آن و در نتیجه توسعه مجدد بازار بدهی در کشور اشاره کرده که خود مساله مهمی است. در عین حال بخشنامه به نرخ یکسان ارز در سال ۹۶ اشاره دارد که این خود یکی از اتفاقاتی است که باید انجام شود. وقتی بودجه قرار است بر اساس نرخ یکسان ارز یا به عبارت دیگر سیاست شناور ارزی تنظیم شود، طبیعی است که پیش‌بینی می‌شود سال آینده نرخ شناور ارز را به شکل مدیریت‌شده داشته باشیم.

این اقتصاددان ادامه داد: از طرف دیگر، سه رسالت در بخشنامه بودجه پیش‌بینی شده که یکی از آنها ثبات اقتصادی است و یکی از دستاوردهایی به شمار می‌رود که باید برای سال ۹۶ حفظ شود؛ دیگر رسالت بودجه، تثبیت دستاوردهای کاهش تورم و نگه داشتن نرخ آن حتی‌الامکان حول و حوش ۱۰ درصد است؛ اگرچه به نظر می‌رسد دولت در صدد است نرخ تورم را در سال آینده، یک رقمی نگاه دارد و از بودجه نیز به عنوان یک ابزار اقتصادی بهره گیرد.

ایمانی‌راد، رسالت سوم بودجه سال ۹۶ کل کشور را رشد اقتصادی دانست و خاطرنشان کرد: این رسالت به خوبی در بخشنامه بودجه سال آینده در نظر گرفته شده است؛ ولی نکته‌ای که وجود دارد آن است که بخشنامه بودجه، یکسری عبارت است و باید دید در گیر و دار حوزه‌های قدرت، کمیسیون‌های مجلس و صحن علنی چه سرنوشتی پیدا می‌کند؛ ضمن اینکه اولویت‌گذاری بر اساس تخصیص منابع بودجه است که مشخص می‌کند این بودجه در چه سطح و شدتی، بر روی متغیرهای اقتصادی اثرگذار است.

ایرنا/ رئیس کل بانک مرکزی:

۶۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بنگاههای اقتصادی پرداخت شده است

قزوین - ایرنا - رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران گفت: در چارچوب اجرای «طرح بهین‌یاب» برای تقویت و فعال کردن بخش تولید تاکنون ۶۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات بانکی به بنگاههای اقتصادی در کشور پرداخت شده است.

ولی الله سیف ظهر شنبه در حاشیه بازدید از واحد تولیدی فرش پارس واقع در شهر صنعتی البرز در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: سیاست و اولویت نخست نظام بانکی حمایت از تولید می‌باشد و تاکنون در همین راستا اقدامهای خوبی صورت گرفته است. وی به نیاز واحدهای تولیدی به سرمایه در گردش اشاره و بیان کرد: نظام بانکی تلاش دارد این نیاز بخش تولید را به ویژه در صنایع کوچک و متوسط در راستای تقویت اشتغالزایی و رشد اقتصادی تامین کند.

رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ادامه داد: تسهیلات بانکی مربوط به طرح بهین‌یاب تاکنون در تحرک بخشیدن به بخش تولید موثر واقع شده است. وی گفت: حمایت‌های نظام بانکی کشور از بخش تولید تنها منحصر به آن دسته از بنگاههای اقتصادی که در طرح بهین‌یاب ثبت نام کرده اند نبوده بلکه واحدهای تولیدی می‌توانند بطور مستقیم به بانکها مراجعه کرده و درخواست سرمایه در گردش مورد نیاز خود را ارائه دهند.

سیف افزود: بازدید مسئولان استانی از بنگاههای اقتصادی می‌تواند ضمن آشنا کردن آنها با مشکلات موجود، به تصمیم‌گیریهای بهتر نیز کمک کند.

ایسنا/

بازنگری در روند انتخاب صادرکنندگان نمونه

رئیس کنفدراسیون صادرات با ارزیابی فرایند انتخاب صادرکنندگان نمونه تصریح کرد که دولت باید عضویت در تشکلهای را به عنوان یکی از شروط اصلی در انتخاب صادرکنندگان نمونه لحاظ و همچنین برای رشته‌های کالایی مختلف سیستم امتیازدهی جداگانه‌ای را تعریف و مشخص کند.

محمد لاهوتی در گفت‌وگو با ایسنا، گفت: انتخاب صادرکنندگان نمونه بیشتر نمادی برای قدردانی از فعالان عرصه صادرات است و دولت با این قدردانی می‌خواهد این پیام را بدهد که به دنبال حمایت از صادرات است.

وی ادامه داد: اما اینکه تصور کنیم که انتخاب یک فرد به عنوان صادرکننده نمونه امتیاز خاصی به همراه دارد اینگونه نیست و عملاً چنین چیزی جز در موارد خاص و با ارزش کم اتفاق نیفتاده است. ممکن است در نهایت به یک صادرکننده نمونه در نرخ تسهیلاتش تخفیف ناچیزی اعطا شود یا موارد این چنینی که در شأن یک صادرکننده نمونه نیست.

رئیس کنفدراسیون صادرات با بیان انتقاداتی نسبت به فرایند انتخاب صادرکنندگان نمونه عنوان کرد: در روند انتخاب صادرکنندگان نمونه تمام رشته‌های کالایی متفاوت با یک فرمول محاسبه و امتیازدهی می‌شود که اصلاً کارشناسی نیست. مطمئناً نمی‌توان همان امتیازی که برای صادرکننده تجهیزات مخابراتی در نظر گرفته می‌شود برای صادرکننده فرش، تره‌بار و نساجی هم در نظر گرفت، چرا که این رشته‌ها

شرایط متفاوتی از هم دارند و هر یک نیازمند بررسی و امتیازدهی جداگانه هستند.

لاهودتی ادامه داد: نکته مهم دیگری که به آن نقد وجود دارد این است که حضور و عضویت در تشکل‌ها امتیاز بسیار پایینی دارد و حتی صادرکننده‌ای که عضو یک تشکل نباشد می‌تواند با گرفتن امتیازهای دیگر در این فرایند به عنوان صادرکننده نمونه معرفی شود اگر دولت به دنبال شناسایی افراد باهویت و افراد فعال و ریشه دار در زمینه صادرات است باید عضویت در تشکل‌ها را به عنوان اولین شرط در فرایند انتخاب صادرکننده نمونه لحاظ کند.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران افزود: این موضوع را در دولت گذشته هم مطرح کردیم و حتی پیش نویسی برای اصلاح این روند ارائه شد اما دولت آن را نپذیرفت و توجهی به آن نکرد. در دولت یازدهم نیز همچنان این موضوع مسکوت مانده است اما در آخرین جلسه‌ای که با رییس سازمان توسعه تجارت داشتیم قول مساعد داده شده است که بعد از برگزاری روز ملی صادرات با در نظر گرفتن نظرات اتاق بازرگانی نسبت به بازنگری و اصلاح روند انتخاب صادرکننده نمونه اقدام شود.

ایسنا/ عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران: فشارهای بخش خصوصی ایران در لغو تحریم‌های دلاری نقش داشت

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران به ارزیابی لغو تحریم‌های دلاری ایران و تاثیر آن در مبادلات و روابط تجاری ایران با سایر کشورها

پرداخت و تصریح کرد که فشار فعالان بخش خصوصی ایران به شرکای اقتصادی خود، آمریکا را مجبور کرد مبادلات دلاری را برای ایران در خارج از مرزهای آمریکا آزاد کند.

رضا پدیدار در گفت‌وگو با ایسنا، گفت: این اقدام وزارت خزانه داری آمریکا را می‌توان از طرفی یک رویکرد و از طرف دیگر هم یک ترفند از سوی حزب دموکرات آمریکا دانست.

وی ادامه داد: این اقدام در حقیقت یک استراتژی سیاسی و حزبی است که در این مقطع زمانی در حال رقم خوردن است.

پدیدار افزود: مسئله مهمی در این زمینه وجود داشت و آن اینکه اروپایی‌ها بعد از برجام با ایران رفت و آمد و ارتباط زیادی داشتند و بر اساس آمارهایی که توسط اتاق‌های بازرگانی ارائه می‌شود بیش از ۱۶۰ هیات رسمی اقتصادی از طرف اروپا به ایران آمد.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران عنوان کرد: مهمترین موضوعی که برای این هیات‌های اقتصادی در اجرای قراردادها و خواست‌های طرفین برای انجام فعالیت اقتصادی اهمیت داشت مسئله مالی بود و هیات‌های اقتصادی دیدند اگر مسائل مالی حل نشود نمی‌توانند هیچ راهبردی داشته باشند.

پدیدار ادامه داد: به همین دلیل فشاری از طرف اروپایی‌ها به ویژه از سوی اتحادیه اروپا و اتحادیه اقتصادی اروپا (OECD) روی آمریکا آمد که بر اساس توافق باید تحریم‌ها برداشته می‌شده است اما هنوز تحریم‌های مالی مانده است و به هر حال آمریکا هم با این اقدام می‌خواهد یک بهره برداری سیاسی انجام دهد و از طرفی هم به دنبال این است که پاسخ اروپا را بدهد و به اروپایی‌ها بگوید که دیگر آمریکا سد راهی نیست که شما بخواهید با ایرانی‌ها قرارداد ببندید و خارج از

مرزهای آمریکا مبادلات پولی داشته باشید.

وی افزود: بخش دیگر این مسئله هم فشاری بود که فعالان اقتصادی در تشکل‌ها و به خصوص در پارلمان بخش خصوصی به دولت وارد کرد تا در مذاکرات خود مستقیماً به هیات‌های خارجی اعلام کند که شما بیشتر دارید نمایش بازی می‌کنید و اینکه ما خودمان را با واقعیت‌ها تطبیق دادیم ولی شما خودتان را با واقعیت‌ها تطبیق ندادید و دارید بازی سیاسی می‌کنید.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران اضافه کرد: به هر حال مجموعه هجمه‌ها و فشارهایی که از طرف بخش خصوصی ایران و به ویژه پارلمان بخش خصوصی به سمت شرکای خودش در خارج کشور در نقاط مختلف به خصوص در آسیا و اروپا آمد، دولت آمریکا را واداشت که مبادلات پولی ایران را با دلار در خارج از مرزهای آمریکا آزاد کند.

وی تصریح کرد: این تصمیم می‌تواند به عنوان یک ترفند سیاسی در انتخابات آمریکا برای حزب دموکرات استفاده شود اما در عین حال برای ما هم رویکرد مثبتی است که توانستیم حرف خودمان را به کرسی بنشانیم.

ایرنا/ رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران: نرخ ارز باید پوشش دهنده هزینه‌های صادرکنندگان باشد

تهران- ایرنا- رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران گفت: ۵۰ کشور را براساس فهرست کالاهای وارداتی آنها و همچنین فهرست کالاهای

صادراتی خودمان تعیین کرده ایم تا با متنوع کردن بازار محصولات صادراتی، مقصد کالاهای ایرانی به چند کشور خاص محدود نشود.

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایرنا، مجتبی خسروتاج امروز (شنبه) در نشست خبری در آستانه روز ملی صادرات (۲۹ مهرماه) گفت: به ترتیب چین، امارات متحده عربی، عراق، ترکیه، کره جنوبی، هند، افغانستان، ژاپن، پاکستان و عمان ۱۰ کشوری هستند که در ۶ ماهه نخست امسال بیشترین میزان صادرات به آنها انجام شده است.

وی به حمایت‌های دولت از صادرکنندگان کالا و خدمات فنی مهندسی اشاره کرد و افزود: برای صادرکنندگان به عراق، ۲۰۰ میلیون دلار تصویب شد که ۱۰۰ میلیون دلار آن پرداخت شده و مراحل پرداخت ۱۰۰ میلیون دلار باقیمانده نیز در دست اقدام است.

خسروتاج همچنین به اعطای تسهیلات صادراتی اشاره کرد و گفت: در این ارتباط سال گذشته سه هزار میلیارد ریال با دوره بازگشت ۱۲ ماهه و با نرخ سود ۱۶ درصد توسط بانک توسعه صادرات به صادرکنندگان پرداخت شد و امسال نیز سه هزار میلیارد ریال با دوره بازگشت ۱۴ ماهه و نرخ سود ۱۶ درصد پرداخت می‌شود.

وی در این زمینه افزود: ۵۰۰ میلیارد ریال نیز برای کمک به صادرکنندگان توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تامین شد که این اعتبار برای حمل و نقل‌های صادراتی، پرداخت یارانه تسهیلات بانکی و همچنین کمک به شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی پرداخت شد.

وی با بیان اینکه شاخص‌های مختلفی برای انتخاب صادرکنندگان نمونه در نظر گرفته شده است، اعلام کرد: کمیت صادرات (درآمدهای ارزی حاصل از صادرات)،

حفظ و توسعه بازارهای هدف و فعالیت های بازاریابی، مهارت فنی و تخصصی شرکت در امر صادرات و عضویت در تشکل صادراتی، مهمترین معیارهای ارزیابی صادرکنندگان برای انتخاب صادرکننده نمونه است.

وی به تشریح ارزیابی پرونده متقاضیان انتخاب صادرکننده نمونه امسال پرداخت و گفت: حدود ۷۵ درصد متقاضیان، امتیاز مربوط به دارا بودن استانداردهای مدیریتی بین المللی را کسب کرده اند در حالی که فقط ۴۱ درصد متقاضیان امتیاز مربوط به استانداردهای کیفی بین المللی را بدست آورده اند. خسرو تاج از افزایش ۱۰ درصدی ثبت نام کنندگان در فرآیند انتخاب صادرکننده نمونه خبر داد و گفت: امسال ۴۷۸ بنگاه برای شرکت در این رقابت ثبت نام کرده اند.

رئیس سازمان توسعه تجارت همچنین به تشریح صادرات کالای غیرنفتی با احتساب میعانات گازی پرداخت و گفت: در ۶ ماه نخست امسال ۲۱,۷ میلیارد دلار صادرات داشته ایم که این رقم نسبت به سال گذشته (۲۰,۴ میلیارد دلار)، ۶ درصد رشد داشته است.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران در ادامه در پاسخ به پرسشی در مورد قاچاق نیز گفت: اکنون واردات رسمی ۱۷ تا ۱۸ درصد هزینه هایی مختلف از جمله مالیات بر ارزش افزوده دارد؛ به همین دلیل واردات غیررسمی افزایش می یابد.

وی افزود: به عنوان نمونه، برای واردات شمش طلا ۹ درصد ارزش افزوده لحاظ کرده ایم؛ هزینه ای که در کمتر کشوری شاهد آن هستیم؛ مالیات بر ارزش افزوده و هزینه های جانبی دیگر باعث می شود ورود این کالاها به جای مبادی رسمی از مبادی غیررسمی انجام شود.

قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه شرکت اپل در ایران و حتی دیگر کشورها نمایندگی رسمی تاسیس نمی کند، گفت: واردکنندگان تلفن همراه باید در کشور نمایندگی داشته باشند اما از آنجا که اپل در هیچ کشوری نمایندگی راه اندازی نمی کند، مقرر شده است شرکت های ارائه دهنده خدمات پشتیبانی این محصولات، آمادگی خود را به سازمان حمایت اعلام کنند؛ به این طریق شرکت های ارایه کننده خدمات پشتیبانی و پس از فروش، برای این محصولات در کشور راه اندازی می شود.

خسرو تاج گفت: تا پیش از این ۹ شرکت این مجوز را گرفته بودند و شرکت های دیگری نیز در حال اضافه شدن است.

وی تاکید کرد: کسانی که به صورت قاچاق موبایل وارد کرده اند باید نگران باشند زیرا ممکن است با توجه به طرح ریجستری، تلفن های همراه وارد شده کار نکند. رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با بیان اینکه با نظام تعرفه ای سعی کرده ایم از تولید داخل حمایت کنیم، تاکید کرد: باید بدانیم فقط با این تصمیم کار پیش نمی رود و با برخی چالش ها مواجه ایم.

وی ادامه داد: یکی از چالش های موجود، افزایش تعرفه موضوع مقابله با پدیده قاچاق است؛ اگر نرخ تعرفه، سود یا مالیات بالا برود باید در کنار آن کنترل رسمی به شیوه مطلوبی انجام شود اما اکنون می بینیم که قاچاق برخی کالاها همچون تلفن همراه بسیار راحت است و یک مسافر می تواند یک چمدان موبایل به داخل کشور بیاورد.

خسرو تاج با اعلام اینکه ۶۰ درصد محصولات وارداتی با ارز متقاضی انجام می شود، گفت: در این بین فقط ۴۰ درصد از واردات با ارز رسمی انجام می شود و ما در این بخش توانسته ایم از ابزار نظام ارزشی استفاده کنیم.

مهر/ رئیس سازمان خصوصی سازی خبرداد؛ واگذاری ۲۰۰ شرکت تا پایان سال

رئیس کل سازمان خصوصی سازی گفت: حدود ۲۰۰ شرکت دولتی تا پایان امسال به بخش خصوصی واگذار می شود، این در شرایطی است که در سال ۸۰، نزدیک به یک هزار و ۱۱۱ شرکت در لیست واگذاری ها قرار گرفت.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از سازمان خصوصی سازی، میرعلی اشرف عبدالله پوری حسینی گفت: از میان یک هزار و ۱۱۱ شرکت موجود در لیست واگذاری ها، از سال ۸۰ تا امروز حدود ۴۹ درصد این شرکت ها واگذار شده اند. این در حالی است که امسال قرار است ۲۰۰ شرکت دولتی به بخش خصوصی واگذار شوند.

رئیس کل سازمان خصوصی سازی افزود: واگذاری های انجام شده در ۱۵ سال گذشته، در مجموع به ارزش یک تریلیون و ۴۲۰ میلیارد ریال بوده که ۳۰۰ میلیارد ریال آن در قالب واگذاری به عموم مردم شامل مزایده، سهام تدریجی و سهام ترجیحی، ۳۰۰ میلیارد ریال در قالب رد دیون و ۳۰۰ میلیارد ریال دیگر در قالب سهام عدالت بوده است.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا پرونده خصوصی سازی و واگذاری ها در کشور امسال بسته می شود یا نه، توضیح داد: در درون سازمان خصوصی سازی از نظر برگزاری مزایده مشکلی نداریم و تمام پیش بینی ها در این زمینه صورت گرفته است و بر این اساس باید سایر ارگان ها و سازمان ها با سازمان خصوصی سازی همکاری لازم را داشته باشند.

پوری حسینی، در خصوص سهام عدالت نیز اذعان داشت: آزادسازی سهام عدالت در قالب صندوق های

قابل معامله پیش بینی شده است و اگر قرار باشد سودی هم به مشمولین داده شود، بنابر تصمیم مجلس و دولت این اتفاق خواهد افتاد.

دنیای اقتصاد/

بازگشت به مدار توسعه

مسعود خوانساری / رئیس اتاق تهران

اقتصاد عرصه واقعیت هاست و جای رویاپردازی نیست. موسسات بین المللی و برخی نهادهای داخلی طی یک ماه گذشته، گزارش های امیدوارکننده ای از آینده اقتصاد ایران ارائه کرده اند. تصور عمومی نیز در کشور این است که اجرای برجام و برخی برنامه های اصلاحی دولت منجر به بهبود شرایط حاکم بر کشور می شود؛ ولی واقعیت این است که توان اقتصاد ایران با میزان سرمایه موجود، همین رشدهای پایین است که در حال حاضر وجود دارد. برای دستیابی به رشدهای بالا به سرمایه گذاری بیشتر نیاز است؛ ولی آیا سرمایه گذار خارجی یا داخلی اشتیاقی به این اقدام دارد؟ شواهد موجود و عملکرد سال های گذشته نشان از عدم تمایل سرمایه گذاران می دهد. بنابراین نباید انتظار داشت که بعد از بحران قیمت نفت، رشد بالایی را در اقتصاد کشور شاهد باشیم. توجه به تجربه چند کشور دنیا راهگشاست. کشورهایی که با اقدامات اصلاحی خود زمینه رشد را فراهم آوردند و تنها خود را متکی به شعارها نکردند.

سنگاپور: این کشور تقریباً از منابع طبیعی تهی است و تا ۵۰ سال قبل هیچ جایگاهی در اقتصاد جهانی نداشت؛ ولی طی این ۵ دهه، میزان درآمد سرانه در

سنگاپور بیش از ۱۵ برابر رشد کرده است. سنگاپور که مدتی قبل یکی از مستعمره‌های انگلیس به حساب می‌آمد، اکنون دومین اقتصاد آزاد و شفاف دنیا است. سنگاپور چهاردهمین صادرکننده بزرگ و پانزدهمین واردکننده در دنیا است. تحلیل‌ها در مورد دلایل رشد اقتصادی سنگاپور روی دو محور استوار است. گروهی از اقتصاددانان اعتقاد دارند که تشویق به سرمایه‌گذاری بیشتر مهم‌ترین شاخصی بود که سبب شد اقتصاد سنگاپور روندی صعودی به خود بگیرد. در سنگاپور نرخ پس‌انداز نسبت به تولید ناخالص داخلی عددی نزدیک به ۵۰ درصد است؛ در حالی که این نرخ در ژاپن ۱۹ درصد و در آمریکا ۱۱ درصد است. برخی از اقتصاددانان نیز بر این باورند که توسعه آموزش و کاهش شدید دخالت دولت در این کشور، دلیل اصلی رشد اقتصادی بوده است. به هر حال هیچ کدام از این مولفه‌ها امروز در اقتصاد ایران به‌عنوان هدف پیش روی سیاست‌گذاران نیست و به همین دلیل بهتر است که تجربه سنگاپور به‌عنوان کشوری که از هیچ به این نقطه رسید، مورد بررسی قرار گیرد.

مالزی: در مورد این کشور، در پیش گرفتن سیاست جذب سرمایه‌گذاران خارجی موثرترین مولفه در رشد اقتصادی بود. تا سال ۱۹۶۹، مالزی گوشه‌ای از یک خاک بی محصول و وابسته بیشتر نبود؛ ولی حالا در سال ۲۰۱۶، به اقتصادی بزرگ تبدیل شده است. آخرین آمارها نشان می‌دهد که بیش از ۳ هزار شرکت خارجی در مالزی حضور دارند. نیروی کار ارزان، تحصیلکرده و سیاست‌های تشویقی دلیل اصلی اقبال خارجی‌ها به حضور در مالزی بوده است. از این مزیت‌های سه‌گانه، اقتصاد ایران نیروی کار ارزان و تحصیلکرده را در اختیار دارد و خبری از سومی نیست. هند: برنامه‌های توسعه‌ای در هند، هم مانند دو کشور

قبلی روی محور جذب سرمایه‌گذاران خارجی و تسهیل فضای کسب‌وکار استوار بوده و هست. هند با وجود انبوه منابع طبیعی تا دو دهه قبل، قادر به سیرکردن شهروندان خود نبود؛ ولی امروز به کشوری تعیین‌کننده در نظام اقتصادی جهانی تبدیل شده است. هند امروز با تولید ناخالص داخلی ۳/۱ تریلیون دلاری به‌عنوان چهارمین اقتصاد بزرگ جهان شناخته می‌شود. هند از سال ۱۹۹۱ به پاس سیاست‌گذاری‌های صحیح و منطقی حرکت رو به رشد را آغاز کرد. در این سال به تدریج قوانین مالیاتی دست و پاگیر لغو شد، قوانین صادرات و واردات کشور تعدیل شد، امکان سرمایه‌گذاری خارجی فراهم آمد و امنیت سرمایه‌های داخلی تامین شد. این اقدامات کشوری فقیر را به اقتصادی رو به رشد تبدیل کرد.

تجربه این سه کشور نشان می‌دهد که اصلاح روش‌ها و ایجاد امنیت برای سرمایه‌گذاران بسترهای رشد اقتصادی پایدار را ایجاد کرده است. البته مهم‌ترین عنصری که در هر سه کشور تقویت شد، فضای شفاف و مهیا ساختن بسترهای رقابتی در اقتصاد بود؛ اما آنچه میان ایران و این سه کشور فاصله می‌اندازد، تعیین روش‌ها و شیوه مدیریت است. متأسفانه اقتصاد ایران با وجود تمام شعارها همچنان بر محور تسلط مطلق دولت استوار است. پرداخت سالانه نزدیک به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان از منابع کشور به کارمندان کشوری دولت برای حقوق نشان می‌دهد که اقتصاد ایران به‌صورت مدام روند توسعه بخش دولتی را ادامه می‌دهد. این در حالی است که فرهنگ کارآفرینی مبتنی بر سرمایه کم و خلاقیت بالا در سراسر جهان در حال گسترش است. البته باید جانب انصاف را نیز رعایت کرد و این حرف جوانان جوپای کار را قبول کرد که چطور در اقتصاد ایران که آغشته به فساد، نابرابری،

قوانین ناکارآمد و زائد و البته بوروکراسی خفه‌کننده است، به سمت کارآفرینی رفت.

آخرین گزارشی که از سوی مجمع جهانی اقتصاد ارائه شده، نشان می‌دهد ایران در میان ۱۳۸ کشور جهان جایگاه ۷۶ را به دست آورده است؛ ولی این جایگاه نسبت به دوره‌های گذشته قدری تضعیف شده است. از آن بدتر اینکه در زیرشاخه‌های رقابت‌پذیری روندی نزولی برای اقتصاد ایران ایجاد شده؛ به طوری که در «معیار تعرفه» رتبه ایران ۱۳۸ است، در معیار مشارکت زنان در اقتصاد به رتبه ۱۳۷ رسیده‌ایم، در معیار رکن کارآیی بازار کار به عدد ۱۳۴ تنزل کرده‌ایم، در معیار تورم نیز جایگاهی بهتر از ۱۳۱ به اقتصاد ایران نرسیده و در معیار توسعه‌یافتگی بازار مالی هم رتبه ایران ۱۳۱ شده است. این اعداد نشان می‌دهند که گلايه‌های بخش خصوصی از دولت بی‌دلیل نبوده است و در واقع گواهی بر دادخواهی فعالان اقتصادی کشور است. متأسفانه گذر زمان و تغییر دولت‌ها، تحولی در یک نگرش کلیدی حاکم بر نگاه مدیران اقتصادی کشور ایجاد نمی‌کند. اقتصاد ایران به شدت رقابت‌ناپذیر یا حتی ضدرقابت است. خصوصی‌سازی (که البته نتایج آن با ایده‌ها فاصله زیادی داشت) هم کمکی به تغییر این شرایط نکرده است. وقتی اقتصاد ایران از فضای رقابتی فاصله می‌گیرد و به سمتی می‌رود که در آن هیچ نشانی از توسعه نیست، نمی‌توان و نباید به انتظار رشد اقتصادی نشست. متأسفانه دولت یازدهم هم باوجود اجرای برخی سیاست‌های اقتصادی مفید و کارآمد در دو حوزه به‌طور مشخص کامیاب نبود.

حوزه اول- اصلاح ساختارها: دولت یازدهم در اصلاح ساختارها موفق عمل نکرد که نتیجه آن بی‌انگیزگی سرمایه‌گذاران داخلی برای توسعه کسب‌وکار و بی‌علاقگی سرمایه‌گذاران خارجی برای حضور در

اقتصاد ایران بود. قواعدی مانند اصلاح محیط کسب‌وکار و مبارزه با فساد، اصلاح نظام مالیاتی، نظام بانکی، نظام تامین اجتماعی و نظام یارانه‌ای و ارزی طی این سال‌ها به سمت اصلاح ساختاری و موثر نرفتند و بر همین اساس هم نباید منتظر جذب سرمایه‌گذاران خارجی بود. در شرایطی که کشورهایی مانند هند، سنگاپور، مالزی و حتی ویتنام و تایوان در آسیا و کشورهاییی مانند ترکیه و امارات در خاورمیانه بسترهای لازم برای سرمایه‌گذاری را ایجاد می‌کنند، نمی‌توان چشم‌انتظار حضور منابع خارجی در اقتصاد ایران بود که به شدت تحت تاثیر جوه‌های سیاسی قرار دارد. فرآیند الحاق ایران به FATF یکی از نشانه‌های سیاست‌زدگی اقتصاد ایران است. این موضوع نشان می‌دهد که هنوز اقتصاد ایران آمادگی ادغام با فضای بین‌المللی را ندارد. مزیت‌های پرشماری مانند امنیت حاکم بر کشور، راه‌ها، بنادر و فرودگاه‌ها، همچنین دسترسی به بازارهای منطقه‌ای همگی زیر سایه مشکلات قرار می‌گیرند و فرصت‌ها از میان می‌روند.

حوزه دوم- اصلاح فرهنگ: قطعاً توسعه اقتصادی مقدم بر توسعه در دیگر حوزه‌ها است و تا زمانی که اقتصاد توسعه نیابد، نمی‌توان انتظار تغییر در بخش‌های دیگر را داشت. متأسفانه فرهنگ حاکم بر کشور، همچنان ضد کارآفرینی است. تا زمانی که این فرهنگ در اقتصاد ایران اصلاح نشود، نمی‌توان انتظار تحولاتی شگرف را داشت.

البته بزرگ‌ترین دستاورد دولت که اتفاقاً گام بزرگی هم در جهت توسعه کشور به شمار می‌آید، اجرای برجام است. در واقع باید بیان داشت که اصلاح رابطه با دنیا قدم اول در جهت توسعه کشور است. اگر برجام به سرانجام نمی‌رسید، امکان بحث در مورد موضوعاتی مانند جذب سرمایه‌گذاران خارجی هم ایجاد نمی‌شد.

بنابراین وقتی به مشکلات اشاره می‌شود، منظور کتمان دستاوردها نیست. همگی عواملی که به آنها اشاره شد، مانعی در برابر ورود سرمایه‌های جدید به کشور است. تجربه سنگاپور، مالزی و هند تایید می‌کند که برای توسعه ابتدا باید ذهنیت‌ها تغییر کند. سرمایه‌گذار خارجی، دشمن نیست. امروز اساسی‌ترین شاخصی که می‌تواند موتور اقتصادی کشور را به حرکت درآورد، رشد اقتصادی بالا است. جذب سرمایه‌گذاری، چه داخلی و چه خارجی یکی از راه‌های ایجاد تحرک برای رشد بالاتر اقتصادی به شمار می‌آید. همان‌طور که اشاره شد، لازمه این حرکت و دستیابی به هدف، برطرف کردن موانع و ایجاد بسترهایی در جهت تشویق سرمایه‌گذاران برای حضور موثر در اقتصاد ایران است. هم‌زمان تمام نهادهای دولتی-حکومتی و از همه اینها مهم‌تر، ذهنیت شهروندان ایرانی باید به سمتی سوق پیدا کند که موضوع سرمایه‌گذاری را یک ارزش تلقی کند. تنها در این شرایط است که می‌توان امیدوار به خروج از رکود، بهبود وضعیت اشتغال جوانان و در یک کلام رونق اقتصاد ایران بود.

دنیای اقتصاد / OECD ۹ توصیه داد نسخه اصلاح اقتصاد خاورمیانه

دنیای اقتصاد: سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه در جدیدترین گزارش خود درباره اصلاحات اقتصادی خاورمیانه و شمال آفریقا اعلام کرد که به‌رغم پیشرفت‌هایی برای افزایش درجه باز بودن اقتصاد، اما حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به دلیل ناامنی و بی‌ثباتی از

یکسو و موانع قانونی و اداری از سوی دیگر کاهش قابل توجهی یافته است. در عین حال، سهم پایین بخش خصوصی در بازیابی اقتصاد و حجم اندک تجارت درون منطقه‌ای از جمله چالش‌های کشورهای منطقه است. بر این اساس OECD با ۹ توصیه در حوزه‌های مختلف، نسخه‌ای برای اصلاح اقتصاد خاورمیانه ارائه کرده است.

دنیای اقتصاد: بررسی روند اقتصادی منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (منا) حکایت از کاهش ۵۰ درصدی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۴ دارد و در سال ۲۰۱۵ به کمتر از یک درصد تولید ناخالص داخلی رسید. ارزیابی‌ها حاکی از این است که ناامنی و بی‌ثباتی منطقه‌ای در سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و همچنین گردشگری در این منطقه تاثیر گذاشته است. علاوه بر این، بررسی‌ها نشان می‌دهد حجم تجارت درون منطقه‌ای نیز در بین کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا اندک است؛ به گونه‌ای که تنها ۱۰ درصد تجارت منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا بین کشورهای منطقه صورت می‌گیرد. با اینکه کسب و کارهای خصوصی برای بازیابی اقتصاد ضروری است، اما بخش خصوصی در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا تنها ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی را دربر می‌گیرد؛ در حالی که سهم این بخش در کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) به‌طور متوسط ۵۹ درصد است. مرور وضعیت کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در نشست وزرای سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) مورد بررسی قرار گرفت و در این نشست توصیه‌هایی برای اصلاحات اقتصادی این کشورها ارائه شد. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در

گزارشی نتایج این نشست را بررسی کرده است. در این نشست به منظور اصلاح اقتصاد این مناطق، سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه، توصیه‌های خود را در ۹ حوزه برای اصلاحات کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا طبقه‌بندی کرده است. در این نشست بنا بر اعلام دبیرکل سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه، کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در زمینه اصلاحات اقتصادی به پیشرفت‌هایی برای افزایش درجه باز بودن اقتصاد، تنوع‌بخشی و اداره بخش عمومی دست یافتند اما تنش‌های سیاسی منجر شد تا این تلاش‌ها برای تمام کشورها موثر نباشد و نابرابری و چشم‌انداز شغلی ضعیف در مناطق محروم، به‌عنوان عوامل اصلی نگرانی‌های اجتماعی باقی بماند.

بر اساس اعلام سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه، در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا به‌رغم برخورداری بودن از موقعیت جغرافیایی ویژه، جمعیت جوان، تحصیل‌کرده و مزایای رقابتی در بخش‌های خاص نظیر انرژی‌های تجدیدپذیر، رشد اقتصادی از کشورهای در حال توسعه و نوظهور عقب مانده است؛ به‌طوری که نرخ رشد اقتصادی منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در سال ۲۰۱۵ معادل ۲/۳ درصد و رشد کشورهای در حال توسعه و نوظهور، به‌طور متوسط ۴ درصد بوده است. همچنین جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم در سال‌های اخیر به‌طور معناداری در کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا کاهش یافته و همبستگی میان رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) واقعی و سرمایه‌گذاری، از سایر مناطق جهان ضعیف‌تر شده است. بر اساس این گزارش، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا، به دلیل موانع قانونی و اداری که مانع اصلی سرمایه‌گذاری خارجی محسوب می‌شود، طی سال‌های ۲۰۰۸ تا

۲۰۱۴ حدود ۵۰ درصد کاهش یافته تا اینکه به کمتر از یک درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۵ رسیده است. به منظور رفع این مسائل، دسترسی عمیق‌تر به بازار از طریق موافقت‌نامه‌های سرمایه‌گذاری و تجاری، کاهش موانع قانونی و اداری و بهبود حمایت از سرمایه‌گذار ضروری است. علاوه بر این، بهبود کیفیت زیرساخت لجستیک و حمل و نقل منطقه به منظور افزایش تبادلات و ارتباطات ضروری به‌نظر می‌رسد. با وجود اینکه کسب و کارهای خصوصی برای بازیابی اقتصاد ضروری خواهند بود؛ اما بخش خصوصی در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا تنها ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی را دربر می‌گیرد، در حالی که سهم این بخش در کشورهای عضو OECD به‌طور متوسط ۵۹ درصد است؛ ضمن اینکه در لیبی سهم بخش خصوصی در تولید ناخالص داخلی فقط ۵ درصد است.

۹ توصیه برای رونق اقتصادی

اما سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه توصیه‌های خود را در ۹ حوزه برای اصلاحات اقتصادی کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا طبقه‌بندی کرده که در ادامه بررسی می‌شود.

۱- بهبود کارآیی و اثربخشی مدیریت بخش عمومی: بهبود کارآیی و اثربخشی مدیریت بخش عمومی را می‌توان یکی از عوامل اثرگذار در رشد اقتصادی دانست، عاملی که برای بهبود آن سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه ۸ راهکار ارائه کرده است که در این خصوص می‌توان به هماهنگی در اقدامات یکپارچه از طریق برنامه کلی اصلاحات به منظور توسعه تلاش جمعی دولت برای تقویت انسجام و مبارزه با فساد؛ بهبود اجرای اصول مربوط به دولت باز و دسترسی عمومی به اطلاعات به منظور فراهم کردن بنیان‌های

بهرتر برای نظارت عمومی دولت؛ اصلاح مدیریت مالی عمومی برای حفظ اموال عمومی از سوءاستفاده و حصول اطمینان از اثربخشی موسسات نظارتی در کنترل انحراف، کلاهبرداری و فساد؛ ارتقای آگاهی نسبت به ارتباط سیاست‌های دولت دیجیتال و ایجاد ظرفیت‌هایی برای اجرای آنها؛ استمرار تلاش برای ساده‌سازی اداری، مدرن‌سازی نهادهای مجری عدالت و بهبود عملکرد آنها با هدف ایجاد عدالت و ارائه خدمات قانونی شهروندمحور؛ ارتقای سیستم تأمین عمومی، به‌ویژه از لحاظ ظرفیت، شفافیت، مسوولیت، نظارت، مدیریت ریسک، تدارکات الکترونیکی و کارآیی؛ تقویت اجرای رقابت، طرح‌ریزی مناقصه و ایجاد ظرفیت برای مبارزه با تبانی‌های غیرقانونی در تأمین عمومی اشاره کرد.

جایگزین از جمله مالیات بر دارایی‌های غیرمنقول، حذف تبعیض جنسیتی موجود در سیستم‌های مالیاتی و حذف بسیاری از معافیت‌ها به ویژه در زمینه درآمد مالیاتی شرکت‌های بزرگ و مالیات بر ارزش افزوده و همچنین ارائه گزارش‌های سازمان‌یافته‌تر در زمینه هزینه‌های مالیاتی از دیگر راهکارهایی است که سازمان همکارهای اقتصادی و توسعه معتقد است می‌تواند به بهبود طرح و مجموعه‌های سیستم مالیاتی کمک کند. افزایش کارآیی در اداره مالیات و سرمایه‌گذاری در زمینه منابع انسانی و انفورماتیک، تقویت حمایت از پایه‌های مالیات داخلی بر ضد اجتناب از مالیات بین‌المللی و فرار مالیاتی به وسیله پیوستن به چارچوب فراگیر BEPS (فرسایش پایه و انتقال سود یک استراتژی فرار از مالیات است که توسط کشورهای چندملیتی استفاده می‌شود)، افزایش شفافیت از طریق پیوستن به GFTEL (در صورت عدم عضویت) و پیمان چندجانبه برای کمک‌های اجرایی دوجانبه در مسائل مالیاتی از دیگر راهکارهای پیشنهادی است که از سازمان همکارهای اقتصادی و توسعه برای این بخش پیشنهاد شده است.

۳- توسعه بیشتر بخش خصوصی: سهم اندک بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا موجب شد تا این سازمان ۷ راهکار برای حضور بیشتر بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف این منطقه در نظر گرفته است. در این خصوص می‌توان به جایگزین کردن سیاست‌های منسجم‌تر در قالب بسته‌های اصلاحات استراتژیک با توجه به حوزه‌های تعاملات حوزه‌های سیاست‌گذاری به جای سیاست‌های پراکنده اشاره کرد. معرفی برنامه اصلاحی نظام‌مند برای افزایش هماهنگی بنگاه‌های کوچک و متوسط و کارآفرینان

یکی دیگر از طرح‌های پیشنهادی برای ورود بیشتر بخش خصوصی به این منطقه محسوب می‌شود. استفاده گسترده از تجربه‌های بین‌المللی سودمند برای بهبود محیط قانونی کسب و کار نظیر ارزیابی اثر مقررات و مکانیسم مشاوره، بهبود دسترسی SMEها به منابع مالی از طریق تقویت رقابت در بخش بانکی، تقویت چارچوب قانونی و نظارتی، بهبود سیستم‌های اطلاعاتی نظیر کاداستر و ارتقای دانش مالی و حمایت از اجرا و پیاده‌سازی کدهای حاکمیت شرکتی که شامل شرکت‌هایی با مالکیت دولتی می‌شود از دیگر مواردی است که از سوی سازمان توسعه همکاری‌های اقتصادی مورد تأکید قرار گرفته است. شاید بتوان گفت گسترش دسترسی جغرافیایی به خدمات حمایتی برای بنگاه‌های کوچک و متوسط و سهولت دسترسی به اطلاعات مربوط به این خدمات و تسهیل دسترسی SMEها به خریدهای عمومی به‌عنوان نمونه از طریق تسهیل رویه‌های مناقصه و تقسیم مناقصه‌ها به اجزای بیشتر از اقدامات اساسی است که مورد توجه سازمان توسعه همکاری‌های اقتصادی نیز قرار گرفته است.

۴- گشایش بیشتر در تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی: اما برای گشایش بیشتر در تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی نیز این سازمان چهار راهکار بهبود عملکرد سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از طریق تشویق سرمایه‌گذاری هدفمند و ارتباط با اقتصادهای میزبان، تعمیق دسترسی به بازار از طریق موافقت‌نامه‌های تجاری و سرمایه‌گذاری، کاهش موانع اداری و نظارتی در تجارت و سرمایه‌گذاری از طریق تسهیل تجارت و ارتقای فعالیت‌ها در زنجیره‌های ارزش جهانی (GVC) و افزایش همترازی میان توافق‌نامه‌های سرمایه‌گذاری و تجارت بین‌المللی و چارچوب نظارتی و قانونی داخل برای تقویت یکپارچگی

بین‌المللی و منطقه‌ای را پیشنهاد داده است. ۵- بهبود زیرساخت‌های منطقه MENA: اما آنچه مسلم است بهبود زیرساخت‌ها در منطقه MENA را می‌توان یکی از مهمترین راهکارهای توسعه جذب سرمایه‌گذاری خارجی دانست. معیاری که برای بهبود آن این سازمان ۵ راهکار را پیشنهاد داده است که در این خصوص می‌توان به ارتقای معیارهایی برای کاهش ریسک پروژه‌های زیرساختاری در منطقه MENA با هدف جذب بیشتر سرمایه‌گذار از سایر نقاط دنیا به‌عنوان مثال استفاده گسترده‌تر از مشارکت دولتی-خصوصی (PPP) اشاره کرد. نزدیک شدن به چارچوب OECD در حاکمیت زیرساخت‌ها جهت تقویت ظرفیت دولت‌ها برای تعیین نیازها، شناسایی اولویت‌ها و تراز کردن سرمایه‌گذاری بین بخش‌های مختلف یکی دیگر از مواردی است که سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه در این چارچوب مطرح کرده است. ایجاد ظرفیت و تخصص در انتخاب پروژه و برنامه‌ریزی برای پایش پروژه‌های موفق، تقویت چارچوب‌های یکپارچه مرتبط با زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری از جمله سیستم‌های تدارکات و کنترل تضاد منافع، نزدیک شدن به اصول OECD برای حاکمیت عمومی مشارکت دولتی-خصوصی به منظور ارتقای ظرفیت بخش دولتی در مشارکت با بخش خصوصی برای توسعه PPPها از دیگر موارد پیشنهاد شده برای این بخش است.

۶- حصول اطمینان از مدیریت کارآ و پایدار آب و منابع انرژی: حصول اطمینان از مدیریت کارآ و پایدار آب و منابع انرژی ششمین راهکاری است که سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه برای افزایش جذب سرمایه خارجی برای این منطقه پیشنهاد داده است. در این خصوص این سازمان ۶ راهکار پیشنهاد داده که

در این خصوص می‌توان به ارتقای حاکمیت و مدیریت آب دریا به تبعیت از اصول OECD در حاکمیت آب اشاره کرد. علامت‌دهی مقابله با کمبود آب از طریق مکانیزم‌های قیمت‌گذاری و در نظر گرفتن تامین امنیت و حفاظت از آب در سیاست‌های توسعه اقتصادی و شهری از دیگر موارد مورد اشاره از سوی این سازمان است.

توسعه برنامه‌های مالی استراتژیک، شناسایی منابع درآمدها و هزینه‌های مورد انتظار و حذف گزینه‌های مغایر با اهداف توسعه پایدار از جمله مواردی است که این سازمان معتقد است می‌تواند به پایداری آب و منابع انرژی کمک کند. به کار بستن اصول سیاست‌های سرمایه‌گذاری به تبعیت از راهنمای سیاست‌های OECD برای سرمایه‌گذاری در انرژی پاک که شامل عدم تبعیض، دسترسی شفاف به زمین و اجرای قرارداد است و ایجاد مشوق‌های قابل پیش‌بینی برای سرمایه‌گذاری تجدیدپذیر و اصلاح پارانه‌های سوخت‌های فسیلی از دیگر موارد مطرح شده در این بخش است.

۷- حمایت از مشارکت اجتماعی زنان و جوانان: حمایت از مشارکت اجتماعی زنان و جوانان از دیگر مواردی است که این سازمان در ۹ راهکار خود در نظر گرفته است. به اعتقاد این سازمان آگاهی رهبران سیاسی و مقامات دولتی از نیاز به پیوند میان سیاست‌های دولتی و خدمات و نیازهای خاص زنان و جوانان به علاوه قشر آسیب‌پذیر جامعه باید افزایش یابد.

جمع‌آوری داده‌ها به تفکیک جنسیت برای آگاه کردن سیاست‌گذاری‌های حساس نسبت به جنسیت و ایجاد مکانیزمی برای نشان دادن روند توانمندسازی اقتصاد زنان و افزایش مشارکت و حضور زنان در تشکلهای تصمیم‌گیری با تشویق به اهداف داوطلبانه، افشا کردن

نیازمندی‌ها و ابتکار عمل بخش خصوصی که تنوع جنسیتی را در هیات مدیره و مدیریت ارشد شرکت‌ها افزایش می‌دهند از دیگر راهکارهایی است که به اعتقاد این سازمان می‌تواند به رشد اقتصاد این منطقه کمک کند. از سوی دیگر می‌توان به توانمند کردن تقویت کارآفرینی زنان و جوانان با تمرکز بر حوزه‌های خاص مانند دسترسی به خدمات توسعه کسب و کار، تامین مالی و شبکه کسب و کار تدوین سیاست‌های یکپارچه ملی جوانان در همکاری با نماینده جوانان، تعیین اهداف شفاف، شاخص‌ها، چارچوب زمانی و تخصیص بودجه به جوانان در سیاست‌های عمومی افزایش ارتباط و همبستگی سیاست‌های جوانان در میان وزرا و بخش‌ها و تقویت نقش تشکلهای نماینده جوانان (مانند شورای جوانان) اشاره کرد. ارتقای شکل‌های جدید تعامل جوانان (مانند تکنولوژی‌های دیجیتال) با هدف به کارگیری جوانان در سراسر چرخه سیاست یکی دیگر از راهکارهایی است که سازمان معتقد است می‌تواند به توانمند کردن هر چه بیشتر این جوامع کمک کند. تمرکز برنامه اشتغال جوانان بر ایجاد شغل در بخش خصوصی و فراهم کردن شرایط مناسب برای هر اندازه‌ای از کسب و کاری به هدف رشد و توسعه نیروی کار، ترویج قوانین نیروی کار منعطف‌تر و ایجاد سیستم حفاظت اجتماعی برای همه افراد صرف‌نظر از وضعیت اشتغال آنها و ارزیابی برنامه‌های بازار نیروی کار فعال موجود و جمع‌آوری اطلاعات بیشتر از وضعیت بازار کار جوانان از دیگر مواردی است که از سوی این سازمان برای حمایت از مشارکت اجتماعی زنان و جوانان مطرح شده است.

۸- ارتقای عملکرد سیستم آموزشی: ارتقای عملکرد سیستم آموزشی یکی دیگر از مواردی است که در این بسته پیشنهاد شده است در این خصوص می‌توان به

ایجاد مهارت‌های با اهمیت‌تر و موثرتر در کل سیستم آموزشی با تمرکز خاص بر کاهش تعداد افراد با عملکرد ضعیف، ارزیابی و پیش‌بینی مهارت‌های لازم و مورد نیاز با حصول اطمینان از اینکه این اطلاعات به‌طور موثر در سیاست‌گذاری‌ها به کار گرفته می‌شود تا عدم تطابق‌ها و کمبودهای مهارتی را کاهش دهد، تقویت قوانین آموزش فنی و حرفه‌ای (VET) به منظور به‌کارگیری بهتر مهارت جوانان و حصول اطمینان از گذار هموار از محیط آموزشی به محیط کار و افزایش دسترسی کیفی به تحصیل و مراقبت در اوایل دوران کودکی اشاره کرد.

۹- افزایش انعطاف‌پذیری از طریق مشارکت بخش خصوصی: افزایش انعطاف‌پذیری از طریق مشارکت بخش خصوصی از دیگر مواردی است که می‌تواند به رشد سرمایه‌گذاری خارجی در این منطقه کمک کند. برای این بخش نیز سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه ۶ راهکار پیشنهاد داده که می‌توان به گسترش فرصت‌های اقتصادی با هدف منفعت‌رسانی به گروه‌های آسیب‌پذیر اشاره کرد. تقویت مشارکت و گفت‌وگوهای بخش دولتی و خصوصی در ارائه خدمات پایه‌ای و مشارکت در پروژه‌های بازسازی یکی دیگر از مواردی است که مورد توجه این سازمان قرار گرفته است. از سوی دیگر، توسعه اشتغال و برنامه‌های آموزشی جهت افزایش تعداد نیروی کار ماهر از دیگر مواردی است که این سازمان معتقد است شرایط را برای افزایش انعطاف‌پذیری از طریق مشارکت بخش خصوصی فراهم خواهد کرد. تطبیق قوانین نیروی کار با مجوز اشتغال پناهندگان در کشور و فرموله کردن و تعریف مشخص کسب و کارها بدون ایجاد انحرافات، تقویت سیستم آماری ملی و مکانیزم جمع‌آوری داده‌ها برای ارتقای مشارکت بخش خصوصی، شناسایی

نقاط آسیب‌پذیری و ریسک‌های خاص پیش روی پناهندگان و سایر مهاجران، ضمن تسهیل دسترسی به حمایت‌های قانونی و اجتماعی از دیگر مواردی است که در این گزارش مورد توجه قرار گرفته است.

تعالی / رویکرد کمیسیون‌ها در ادامه دوره هشتم چیست؟

کمیسیون‌ها چشم به راه نیمه دوم

چند ماهی بیشتر به پایان دوره اول کمیسیون‌ها در اتاق بازرگانی دوره هشتم باقی نمانده اما در عمل تکاپوی کمی از کمیسیون‌ها مشاهده شده است.

روسای کمیسیون‌ها معتقد هستند که کمیسیون‌ها در این دوره به صورت هدفمند تضعیف شده‌اند و در عین حال رییس جدید اتاق بازرگانی چندین بار به عزم خود در جهت تقویت کمیسیون‌ها اشاره داشته است. هر چند با وجود فرصت چند ماهه سنجش عملکرد کمیسیون‌ها هنوز زود است اما می‌توان انتظار داشت که تحولات اساسی کمیسیون‌ها ناشی از بهبود رویکرد در نیمه دوم اتاق بازرگانی رخ خواهد داد.

کمیسیون‌هایی که سرکوب شدند

کمیسیون‌ها بخش مهم و کارشناسی اتاق بازرگانی تا دوره گذشته محسوب می‌شدند. در دوره‌های قبل همیشه شاهد این نکته بودیم که روسای کمیسیون‌ها دقیقاً به اندازه هیات ریسه اتاق بازرگانی در مجامع حضور داشتند و با تکیه بر تخصصی بودن کمیسیون در زمینه‌های مختلف نظرات کارشناسی ارائه می‌دادند.

اما در این دوره نه صدایی از کمیسیون‌ها شنیده می‌شود و نه نظرات کارشناسی آنها در زمینه‌های اجرای به کار گرفته می‌شود.

چند روزی از انتخابات روسای کمیسیون‌ها گذشته بود که در جلسه‌ی بخشنامه‌ی با عنوان چارچوب ارزیابی عملکرد کمیسیون‌ها در دوره هشتم منتشر شد. ظاهر ماجرا خبر از ضابطه‌مند شدن کمیسیون‌ها و تبیین رویکردها می‌داد. از کمیسیون‌ها خواسته شده بود که نقشه راه کمیسیون، ساز و کار اجرایی و خروجی هر کمیسیون را مشخص کنند. اما مساله اصلی طراحی یک الگو برای ارزیابی عملکرد کمیسیون‌ها بود.

در حقیقت به نام ارزیابی کمیسیون‌ها از پیش یک گردش کار و فرآیند اداری مشخص برای کمیسیون‌ها در نظر گرفته شده بود. همچنین نحوه تهیه گزارش‌های کارشناسی و برگزاری نشست‌ها دقیقاً در این آیین‌نامه مشخص شده بود. در واقع پیش از آنکه کمیسیون شکل بگیرد، اتاق از طریق دبیرخانه کمیسیون‌ها اقدام به انتشار نحوه عملکرد کمیسیون‌ها کرده بود.

اما بخش اصلی پروژه محدود شدن کمیسیون‌ها در دستورالعملی که در تاریخ ۲۶ مهر ۱۳۹۴ ارائه داد، آغاز شد. این دستورالعمل در ابتدا به نظر می‌رسید یک مجموعه از رهنمودهای مناسب برای بهبود کار کمیسیون‌ها باشد اما در عمل بخش‌هایی از آن باعث انزوای هر چه بیشتر کمیسیون‌ها شد. براساس چارچوبی که هیات رییس‌اتاق ایران در نظر گرفته بود، تمامی کارهای کمیسیون باید به هیات رییس‌جهت بررسی، اصلاح و تصویب منتقل می‌شد. همچنین هیات رییس‌سازمان‌های متناظر با هر کمیسیون را مشخص کرد تا کمیسیون‌ها نتوانند خارج از آن چارچوب با نهادهای مختلف ارتباطی داشته باشند. براساس این دستور کار اولاً موضع رییس کمیسیون

از موضع اتاق و مواضع شخصی جدا می‌شد و رییس حق نداشت به عنوان نظر اتاق بحثی را مطرح کند. دوم اینکه در مکاتبات با خارج اتاق اجازه استفاده از سربرگ به کمیسیون‌ها داده نمی‌شد. با این بحث رییس کمیسیون حتی نمی‌توانست با سازمان‌های مربوطه بدون اجازه هیات رییس‌اتاق بازرگانی نامه‌نگاری کند. در نهایت هر گونه ارتباط با خارج از اتاق بازرگانی با عنوان رییس کمیسیون از کمیسیون‌ها گرفته شد. در حقیقت طرح هیات رییس‌اتاق این بود که هر بخش از عملکرد کمیسیون‌ها به جای رسانه‌ی شدن یا انتقال به مسوولان به هیات رییس‌اتاق ارائه شود و رییس در صورت صلاحدید آن را با مسوولان در میان بگذارد. این موضوع هر چند با واکنش شدید روسای کمیسیون‌ها روبه‌رو شد اما حقیقت این بود که ابزارهای مالی و مدیریتی در اختیار هیات رییس‌اتاق و تا حد زیادی اجرایی شد و شاهد شکل‌گیری کمیسیون‌ها به صورت کاملاً ساکت و بدون اثرگذاری دوره‌های قبل هستیم.

دست‌های بسته در انتخاب دبیر

یکی دیگر از مهم‌ترین مسائلی که باعث تضعیف کمیسیون‌ها شد، بحث انتخاب دبیرهای کمیسیون توسط بدنه اتاق بود. براساس الگوهای تشکیلی مهم‌ترین بار کار هر تشکل بر عهده دبیر آن است که باید کلیه کارهای اجرایی را برعهده گیرد. این موضوع در کمیسیون‌های مشورتی نیز کاملاً رواج دارد و براساس یک رسم رییس هر کمیسیون دبیر خود را انتخاب می‌کرد. اما در این دوره اتاق اعلام کرد که دبیر کمیسیون‌ها توسط خود اتاق و از میان کارمندان رسمی اتاق انتخاب خواهد شد. همچنین از ارائه دبیر

تمام وقت به انتخاب هیات رییس‌اتاق کمیسیون جلوگیری به عمل آمد و قرار شد هر ۲ کمیسیون یک دبیر و آن هم به انتخاب اتاق داشته باشد. همین موضوع شروعی برای کاهش مشارکت کمیسیون‌ها در فعالیت‌های اتاق بازرگانی بود.

درحالی که در دوره‌های قبل درباره هر بحث تخصصی یکی از کمیسیون‌ها ابراز نظر می‌کرد اما امروز براساس چارچوبی که مشخص شده هر کمیسیون موظف است تمامی کار کارشناسی خود را در اختیار هیات رییس‌اتاق قرار دهد و در صورت صلاحدید هیات رییس‌اتاق این بحث‌ها در نهادهای مختلف مطرح خواهد شد. این درحالی است که شرح وظایف گسترده رییس‌اتاق بازرگانی عملاً فرصت رسیدگی در همه بخش‌ها را گرفته است و بسیاری از دستاوردهای کمیسیون‌ها در عمل ابتر باقی می‌ماند و کسی به آنها رسیدگی نمی‌کند. حتی مساله به حدی پیش رفته است که اثرگذاری کمیسیون‌های اتاق بازرگانی تهران که اعضای آن تماماً در اتاق ایران حضور دارند از اتاق ایران پررنگ‌تر شده است.

اثرگذاری کمیسیون‌ها در انتخابات

شاید مهم‌ترین مشکل رییس‌قبلی اتاق که باعث شد تصمیم به کاهش اختیارات کمیسیون‌ها بگیرد، عدم اعتماد به روسای کمیسیون‌های دوره هشتم بود. درحال حاضر چهره‌های شاخصی ریاست کمیسیون‌ها را بر عهده دارند و بعضی از آنها از منتقدان رییس سابق اتاق بازرگانی محسوب می‌شدند. اما با کنار رفتن جلال‌پور از ریاست شاهد حضور پررنگ کمیسیون‌ها بودیم.

با کنار رفتن جلال‌پور شورای روسای کمیسیون‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برای

نخستین بار تشکیل شد تا در آستانه انتخابات رییس منجر به شکل‌گیری جبهه اثرگذار دیگری در داخل اتاق بازرگانی باشند. در نخستین جلسه این شورای تازه تاسیس انتخاباتی برای هیات رییس‌اتاق صورت گرفت. بر این اساس علی شمس‌اردکانی به عنوان رییس کمیسیون انرژی به سمت ریاست موقت این شورا منصوب شد. همچنین احمد اصغری‌قاجار، رییس کمیسیون گردشگری و فریال مستوفی، رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری به عنوان نواب رییس در هیات رییس‌اتاق موقت انتخاب شدند.

از دیگر مصوبات این جلسه تعیین کارگروهی برای نوشتن آیین‌نامه جایگاه کمیسیون‌های اتاق بازرگانی ایران بود. بر این اساس ابوالفضل روغنی گلپایگانی، علی شمس‌اردکانی، مجتبی بهاروند، سیدرضا زیتون‌نژاد و محمود تولایی مسوول نوشتن این آیین‌نامه شدند. قرار است این آیین‌نامه پس از تنظیم در جلسه بعدی این شورا به تصویب شورای روسا برسد و به عنوان سیاست‌های اصلی این شورا توسط روسای کمیسیون‌ها اجرایی شود. در این جلسه روسای کمیسیون‌ها ضمن قدردانی و تقدیر از زحمات محسن جلال‌پور، رییس مستعفی اتاق بازرگانی ایران اعلام کردند که انتقاداتی به وضعیت کمیسیون‌ها در دوره ریاست جلال‌پور وارد است و در ۱۴ ماه گذشته شأن کمیسیون‌ها رعایت نشده و رییس جدید باید کمیسیون محوری را در دستور کار خود قرار دهد.

در این جلسه همچنین قرار شد، شورای روسای کمیسیون‌ها به بحث انتخابات ورود کنند. بر این اساس گلایه‌هایی از موج‌ها و هجمه به اتاق ایران پس از استعفای جلال‌پور مطرح شد و ضمن تاکید بر اخلاق‌مداری در انتخابات قرار شد که این شورا استانداردهایی برای رییس آینده اتاق ایران مطرح کند

فراخوان کارگاه آموزشی

« طراحی تابلو LV و MV »

زمان برگزاری: ۱۳ آبان ماه

✓ **زمان:** ۱۳ آبان ۱۳۹۵ به مدت ۸ ساعت (روز پنجشنبه)

✓ **محل:** سالن کنفرانس سندیکای صنعت برق ایران

✓ **مدرس دوره:** آقای مهندس خلعت پور

✓ **نحوه ثبت نام دوره:**

متقاضیان دوره جهت ثبت نام و شرکت در دوره به بخش آموزش وب سایت سندیکا www.ieis.ir مراجعه نموده و فرم ثبت نام را تکمیل و به همراه فیش پرداخت هزینه دوره به واحد آموزش سندیکا ارسال فرمایند.

هزینه دوره ۳۵۰ هزار تومان می باشد در پایان دوره گواهینامه آموزشی صادر خواهد شد.

✓ مهلت ثبت نام تا تاریخ ۹۵/۸/۰۹ خواهد بود.

✓ برای کسب اطلاعات بیشتر با واحد آموزش و پژوهش سندیکا (داخلی ۱۳۱) - ۶۶۵۷۰۹۳۰ تماس حاصل فرمایید.

✓ سرفصل دوره و رزومه مدرس در بخش آموزش وب سایت سندیکا در دسترس می باشد.

افزایشی و در برخی دیگر، کاهش می‌باشد. بر این اساس قیمت سکه تمام‌بهار آزادی طرح قدیم با ۲ هزار تومان کاهش به یک میلیون و ۸۳ هزار تومان رسید و سکه تمام‌بهار آزادی طرح جدید با ۱۶۰۰ تومان کاهش به نرخ یک میلیون و ۸۳ هزار و ۶۰۰ تومان معامله شد. در مقابل، قیمت انواع نیم‌سکه و ربع‌سکه به ترتیب با افزایش ۲ و ۳ هزار تومانی، به ۵۵۱ هزار تومان و ۲۹۱ هزار تومان رسید. سکه یک‌گرمی اما بدون تغییر، به نرخ ۱۸۰ هزار تومان معامله می‌شود.

هر اونس طلا در بازارهای جهانی ۱۲۵۱ دلار و ۵۰ سنت و هر گرم طلای ۱۸ عیار ۱۰۹ هزار و ۷۸۱ تومان قیمت خورد.

هر دلار در بازار آزاد ۳۶۰۱ تومان، یورو ۴۰۰۲ تومان، پوند ۴۴۸۱ تومان، لیر ترکیه ۱۱۹۱ تومان و درهم امارات ۹۸۷ تومان است.

تا اعضای کمیسیون‌ها براساس این استانداردها رای دهند. همچنین قرار شد این شورا نه به نفع کسی و نه به ضرر کسی در انتخابات ورود نکند اما از یک سو معیارهای خود را برای رییس آینده اعلام کند و از سوی دیگر تلاش کند سهمی از کیک تصمیم‌گیری در انتخابات داشته باشد. از دیگر تصمیمات جلسه اول این شورا تاکید بر برگزاری انتخابات در نخستین فرصت ممکن و جلوگیری از به تعویق افتادن انتخابات بود.

اما در نهایت به درخواست هیات ریسه جلو ادامه این حرکت گرفته شد و کمیسیون‌ها با وجود اثرگذاری در انتخابات دیگر جلسه روسای کمیسیون‌ها را به شکل قبلی ادامه ندادند.

با این وجود این روال آغاز شده است و به نظر نمی‌رسد امکان برگشت به حالت قبلی وجود داشته باشد. کمیسیون‌ها از فعال‌ترین اعضای اتاق بازرگانی شکل گرفته‌اند به همین دلیل در قالب جلسه شورای روسای کمیسیون‌ها یا حتی ایجاد فراکسیون‌های بین کمیسیونی تلاش خواهند کرد در اتاق و تشکل‌های مختلف اثرگذاری بیشتری داشته باشند.

مهر/ در بازار آزاد؛

نوسان در قیمت انواع سکه

معاملات امروز بازار سکه با نوسانات توامان کاهش و افزایشی مواجه بود، به نحوی که قیمت نیم‌سکه و ربع‌سکه گران و نرخ سکه طرح قدیم و جدید ارزان شد.

به گزارش خبرنگار مهر، معاملات امروز (شنبه) بازار سکه نوساناتی را تجربه کرد که در برخی انواع سکه

زنگ‌های تفریح کارکنان در محل کار

دنیای اقتصاد / نویسنده: تام رث

مترجم: سیدحسین علوی لنگرودی

در بخش نخست این مطلب گفتیم که تفریح کردن در محل کار نه تنها باعث کاهش بهره‌وری و پرت شدن حواس کارکنان نمی‌شود، بلکه به طرز چشمگیری بر راندمان کاری و موثر بودن کارکنان می‌افزاید و به همین دلیل مدیران، به‌ویژه مدیران جوان و کم تجربه‌ای که به شدت به دنبال بیشتر کردن بهره‌وری و بهبود عملکرد کارکنان‌شان هستند، می‌توانند با پیاده کردن این توصیه‌ها علاوه بر تحقق هدف افزایش بهره‌وری پرسنل، محیط کاری رویایی را برای افراد به وجود آورند که در آن همه با لذت و آرامش مشغول به کار هستند و احساسی شبیه بودن در خانه‌شان را تجربه می‌کنند. در بخش دوم این مطلب نکاتی پیرامون زنگ‌های تفریحی که کارکنان می‌توانند در محل کارشان داشته باشند و همچنین ورزش‌هایی که می‌توان در محل کار انجام داد، اشاره شده است. بسیاری از ما به کودکمان، فرصت کافی می‌دهیم تا به صورت تفننی غذایی بخورند و به بازی‌های کودکانه بپردازند، چرا که می‌دانیم این کار به کاهش استرس و آزاد شدن انرژی درونی آنها کمک می‌کند، اما بزرگسالان نیز در محل کار خود به وقت استراحتی برای خوردن و تفریح نیاز دارند.

هفت زنگ تفریح

- به مدت دو دقیقه پشت میزتان، بدن‌تان را کش و قوس دهید.
- با دوستی که معمولا او را در موقع ناهار نمی‌بینید،

ملاقاتی دوستانه ترتیب دهید.

- به مدت دو دقیقه، نفس عمیق بکشید و هیچ کار دیگری در این دو دقیقه انجام ندهید.
- در اطراف محیط اداره چرخی بزنید.
- به مادر یا هر کدام از خویشاوندان نزدیک خود تلفن کنید.
- در طول وقت استراحت خود یک کتاب خنده دار مطالعه کنید.
- یک شعر بسرانید.

به‌طور کلی، با تنظیم یک برنامه منظم برای وقت‌های تفریح و استراحت خود می‌توانید کاری شادتر با بهره‌وری بالاتر داشته باشید و استرس‌های مزاحم و محدود کننده را از خود دور کنید. تفریح و شادی به شما کمک می‌کند شرایط مساعدی برای تقویت و تحریک خلاقیت در کار و زندگی تان مهیا سازید و در چنین بستر مناسبی، به اوج بهره‌وری و کارآیی فردی و سازمانی دست یابید. باید دانست که کار و تفریح، تاثیر متقابل چشمگیری بر هم داشته و مکمل همدیگر به حساب می‌آیند. پس همیشه زمانی را برای خوش گذراندن در محل کار و لذت بردن از آن اختصاص دهید، خواهید دید که استرس‌ها و مشکلات مربوط به کار خیلی زود ناپدید خواهند شد.

در محل کار خود ورزش کنید: خون در بدن انسان نیازمند جریان داشتن آزاد و سریع است. جریان سریع خون در بدن شما می‌تواند به پاکسازی رگ‌ها از پلاک‌های چسبیده به آن کمک کند. در برخی موارد، شغل افراد فاقد هیجان و حرکت کافی برای به جریان انداختن سریع خون در رگ بوده و به همین دلیل باید

با روش‌هایی خاص این جریان را به وجود آورد. هنگامی که صحبت از ورزش کردن در محل کار به میان می‌آید، منظور این نیست که کارمندان با لباس و تجهیزات ورزشی در محیط کارشان ورزش کنند، بلکه می‌توان حداقل ۲۰ دقیقه از یک روز کاری را به انجام ورزش‌های سبک اختصاص داد تا انرژی مضاعفی برای کار کردن به دست آورد. هنگام کار کردن، یکسری ورزش‌های مناسب و کاربردی را انجام دهید. اگر مدعی هستید که امکان ورزش کردن در محل کار برایتان وجود ندارد، قاطعانه به شما می‌گوییم که نه چنین نیست و همه می‌توانند از راه‌های مختلف در محل کارشان ورزش کنند.

به پیاده روی بروید: برای پیاده روی به اطراف اداره تان بروید. این یکی از متداول‌ترین شکل‌های ورزش در محل کار به‌شمار می‌آید. من همیشه به مدت پانزده دقیقه در اطراف ساختمان شرکتان قدم می‌زنم، آن هم با سرعتی نسبتا بالا تا ضربان قلبم افزایش پیدا کند. البته اگر این کار را در فصل تابستان انجام می‌دهید، اسپری خوشبو کننده را فراموش نکنید. در نتیجه چنین پیاده روی‌هایی است که استرس شما کاهش یافته و نگرانی‌ها از ذهن شما پاک می‌شوند و این یعنی زندگی شادتر.

روی صندلی تان نرمش کنید: بسیاری از دردهای ماهیچه‌ای بدن در نتیجه باقی ماندن آن در حالتی ثابت یا انجام کارهای تکراری به وجود می‌آیند. پس حتما به مدت چند دقیقه به مچ دست، پشت و شانه‌های خود نرمش دهید و این کار را چندین مرتبه در روز تکرار کنید.

یک دقیقه آرامش: مغز شما هم مانند ماهیچه‌ها و

مفصل‌هایتان به ورزش نیاز دارد. همان‌طور که با انجام فعالیت‌های ورزشی در طول روز به جسمتان ورزش می‌دهید، همین کار را با آرامش یافتن می‌توانید به مغز و روحتان هدیه دهید. اگرچه ورزش برای مغز نیز خوب است و به عملکرد بهتر آن کمک می‌کند، اما با آرامش یافتن می‌توان ذهن را از همه چیز پاک و آن را مهیای پذیرش ایده‌های جدید کرد. بهره‌وری آن چیزی است که زمینه ساز شکل‌گیری شادی در کار خواهد بود و با مهار درست استرس‌ها می‌توان به تشدید و گسترش این شادی کمک کرد. من خودم تا قبل از پیاده کردن ایده آرامش فعال یک دقیقه‌ای، در پایان هر روز کاری نیاز مبرمی به یک فنجان قهوه داغ و تسکین‌دهنده داشتم، اما حالا به واسطه برگزاری چند وقت آرامش فعال در طول روزهای کاری ام از نوشیدن فنجان‌های قهوه بی نیاز شده‌ام.

شنا روی زمین: من عاشق شنای روی زمین و حرکات کششی مشابه آن هستم، چرا که به ماهیچه‌های بدنم آمادگی فوق‌العاده‌ای می‌دهد. من معمولا در طول وقت ناهارم چند بار روی زمین شنا می‌روم و چون دیگر آدم خجول و کم رویی نیستم، گاهی اوقات این کار را در پیاده روی یا زمین‌های ورزشی هم انجام می‌دهم. به عقیده من، شنای روی زمین یک حرکت ورزشی حیاتی برای تقویت استخوان‌ها و ماهیچه‌ها است. همه ما با داشتن بدن قوی‌تر می‌توانیم زندگی راحت‌تر و شادتری را تجربه کنیم و اعتماد به نفس بیشتری به دست آوریم. در مورد خودم، اعتماد به نفس من بعد از پنج بار شنا رفتن به شدت افزایش می‌یابد.

شالیزارهای برنج گلستان

مخاطبان محترم بولتن الکترونیک سندیکای صنعت برق ایران (رسانا) خواهشمند است نظرات، پیشنهادات و نقدهای خود را از طریق ایمیل ahmadi@ieis.ir و یا شماره تلفن های ۰۶-۶۶۵۷۰۹۳۰ به ما اطلاع دهید. با تشکر و سپاس از همراهی شما

نازنین احمدی
مسئول بولتن روزانه سندیکا

